

FÖRDJUPNING AV ÖVERSIKTSPLAN

UTPEKANDE AV OMRÅDEN,
RIKTLINJER SAMT
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING FÖR

VINDKRAFT

**SVEDALA
KOMMUN**

Svedala kommun
Bygg- och miljö

Antagen Kf §82
2008-06-11

Laga kraft
2008-07-11

Medverkande

Beställare

Kommunfullmäktige

Arbetsgrupp

Lars Schultz, s, sammankallande
René Lundström, mp
Ingegerd Eriksson, c
Carl-Göran Sjöstedt, bp
Sverker Nordgren, m
Helena Nerbring Lisell, Bygg och miljökontoret
Magnus Hillberg, ingenjör

Text, layout och kartor

Magnus Hillberg, ingenjör

Omslagsbild

HS KRAFT

Planhandlingar

Planhandlingarna består av detta dokument samt två plankartor.

Syfte

Denna fördjupning av översiktsplan ska klargöra kommunens syn på vindkraftsetableringar, peka ut områden som är lämpliga eller möjliga, men även olämpliga för vindkraftsetableringar samt redogöra för vilka riktlinjer som bör gälla vid etablering av vindkraft.

De områden som anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion ska utpekas som områden av allmänt intresse enligt 3 kap 8 § miljöbalken. Det innebär att de ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av områdena, t ex uppförande av andra vindkraftverk eller byggande av nya bostäder.

Arbetsgång

Inledningsvis identifierades bristerna med den befintliga vindkraftspolicyn samt de ramar som skulle gälla för den nya policyn. Ett studiebesök utfördes hos Eslövs kommun, som är den vindkraftstätaste kommunen i regionen, dels för att diskutera kommunens vindkraftpolicy, dels för att studera vindkraftsetableringar ute i fält.

Efter att ha diskuterat fram motstående intressen till vindkraft, kunde med hjälp av en GIS-analys samt en känslighetsanalys elva utredningsområden identifieras. Deras lämplighet för vindkraftsetablering studeras därefter på plats, vilket innebar att tre områden uteslöts. För de återstående åtta områdena utfördes därefter en visualisering för

att slutligen kunna ta ställning till områdena.

För att kunna fullfölja uppdraget, och på ett bättre sätt värna om lämpliga områden valdes i detta skede att låta arbetet med policyn övergå till en fördjupning av översiktsplan.

Efter ett första samråd inkom synpunkter som till stor del har beaktats inför utställningsskedet. I utställningsmaterialet redovisades fortfarande alla undersökta områdena, samt hur synpunkterna har beaktats.

I föreliggande dokument, har vissa förändringar skett till följd av inkomna synpunkter från utställningsskedet. Vidare har en del redaktionella förändringar gjorts för att anpassa materialet till att lättare fungera som ett verktyg i planeringen. Fokus har lagts på de områden som beslutats som lämpliga områden samt möjliga områden och dessa har därför flyttats fram i dokumentet. Vidare redovisas konsekvenserna för dessa områden i direkt samband med områdesbeskrivningarna medan övriga konsekvenser beskrivs längre bak i dokumentet.

SAMMANFATTNING

SAMMANFATTNING

Utredningen har identifierat både motstående intressen till vindkraft samt möjliga eller lämpliga områden. Vidare har nya riktlinjer för hantering av vindkraft tagits fram. De största konflikterna bedöms vara vindkraftverkens visuella påverkan på landskapsbilden och en kraftigt förändrad närmiljö för de närmast boende till de utpekade områdena.

Samtidigt ska beaktas de positiva effekterna av vindbruk. Energiutbytet jämfört med insatser för produktion av vindkraftverk är mycket hög. Redan efter 3-9 månader har ett vindkraftverk i bruk ”betalat” tillbaka insatt energi för produktionen av verket. Om placering är väl vald är det dessutom relativt enkelt att återställa områden som nyttjats för vindkraftsbruk med minimal påverkan på naturvärden. Kommunen kommer, genom etablering av verk på de utpekade lämpliga områdena, att nå förslaget till vindkraftsmål i energiplanen.

Motstående intressen till vindkraft

Följande intressen är motstående intressen till etablering av vindkraftverk:

1. Tätorter med hänsynszon av 1000 – 2000 m
2. Utbyggnadsområden med hänsynszon av 600 m
3. Samlad bebyggelse med hänsynszon av 600 m
4. Enskilda bostäder med ett hänsynsavstånd av ca 600 m
5. Karaktärsskapande element och landmärken (prövas i det enskilda fallet)
6. Avstånd till vägar med minst verkets totalhöjd eller minst 50 meter.
7. Järnvägar med hänsynszon av verkets totalhöjd dock minst 50 meter.
8. Hinderfrihetszoner för befintlig, tvär- och tänkt parallellbana (prövas i det enskilda fallet)
9. Kraft-/gasledning med hänsynszon av verkets totalhöjd dock minst 100 meter.
10. Telekommunikationer (prövas i det enskilda fallet och avgörs från fall till fall)
11. Områden av riksintresse (prövas i det enskilda fallet)
12. Områden i närheten av områden som bedömts som lämpliga eller möjliga för vindkraft (prövas i det enskilda fallet)
13. Fornminnen (prövas i det enskilda fallet)
14. Rekreationsområden med hänsynszon av verkets tornhöjd plus tre gånger rotordiametern
15. Sjöar/vattendrag med strandskyddsområden (100 – 300 m)
16. Natura 2000-områden, naturreservat, i deras helhet
17. Naturvårdsområden, (prövas i det enskilda fallet)
18. Områden med landskapsbildsskydd, (prövas i det enskilda fallet)
19. Arter eller biotoper med behov av särskilt hänsyn (prövas i det enskilda fallet)

Lämpliga områden för vindkraft

Följande områden är lämpliga för vindkraft och omfattas därmed av 3 kap 8 § miljöbalken, som ett område av allmänt intresse för energiproduktion:

1. Klågerup
2. Tejarp, södra delen
3. Skabersjö/Roslätt

Möjliga områden för vindkraft

Följande områden är möjliga för vindkraft:

4. Törringe
5. Svenstorp (tidigare nr 7)

För en slutlig bedömning av dessa områden krävs att en miljökonsekvensbeskrivning och landskapsanalys på områdesnivå kan visa att landskapets visuella, samt natur- och kulturhistoriska värden inte påverkas påtagligt negativt av en vindkraftsetablering.

SAMMANFATTNING

3 kap 8 § Miljöbalken

De många motstående intressena till vindkraftsetableringar som finns inom kommunen innebär att de få områden som anses som lämpliga är av allmänt intresse för kommunen. De omfattas därmed av miljöbalkens 3 kap 8 §, som anger att markområden som är särskilt lämpliga för energiproduktion så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av sådana anläggningar.

Kvarstående faktorer att pröva inom utpekade områden

Planförslaget har inte beaktat vindtillgång, möjlighet till nätanslutning, markägoförhållanden, nuvarande markanvändning, markförhållanden, vägnätets bärighet, buller, skuggor, flora, fauna eller fornminnen. För samtliga områden krävs dessutom utredningar i form av miljökonsekvensbeskrivning och landskapsbildsanalys samt en prövning mot riksintressena.

Definitioner

En grupp är tre eller flera verk placerade så att de läses samman. Med anläggning avses både enstaka verk eller en grupp.

Riktlinjer för vindkraftsetableringar

Riktlinjerna gäller i första hand verk större än gårdsverk. Ett gårdsverk har normalt en totalhöjd på ca 30 m och syftar till att generera el för 1-2 fastigheter.

Bakgrunden till riktlinjerna beskrivs utförligare på sid 5.

a) Grupper av vindkraftverk ska placeras inom utpekade **lämpliga** område för vindkraft. Inom möjliga områden krävs fortsatta utredningar för en slutlig bedömning. Vidare kan om särskilda skäl föreligger verk uppföras som tangerar/ansluter till utpekade områden om övriga riktlinjer följs.

b) Vid förfrågan om etablering av enstaka verk **inom** utpekade områdena ska sökanden kunna visa att placeringen av ett enstaka verk inte hindrar en utbyggnad av fler verk inom området i ett senare skede. Vidare att gruppen kan uppfylla övriga riktlinjer enligt FÖP vindkraft.

c) Vid förfrågan om etablering av enstaka verk **utanför** utpekade områdena ska sökanden kunna visa att placeringen av ett enstaka verk inte hindrar en utbyggnad av fler verk inom ett utpekat lämpligt eller möjligt område för vindkraft i ett senare skede. Vidare krävs att övriga riktlinjer enligt FÖP vindkraft uppfylls.

d) För att en anläggning ska uppfattas som väl samlad bör det inbördes avståndet mellan verken inte vara mer än fem rotordiameter.

e) Inom samma grupp ska väljas likartade verk så att dessa har samma utseende, höjd, rotationshastighet och rotationsriktning.

f) En vindkraftsanläggning ska samverka med landskapets skala.

g) En vindkraftsanläggning ska inte sträcka sig över flera landskapsrum, utan hållas inom ett avgränsat område.

h) Vindkraftverk ska ges en gråvit färg. Närmast marken kan de gärna ges en grön färg, som tonas mot den gråvita färgen.

i) Vindkraftverk ska vara vackra och visuellt harmoniska. Några av de viktigaste aspekterna är lätthet och balans.

j) Reklam ska inte tillåtas på tornen. En mindre logotyp eller tillverkarens namn kan dock godtas på maskinhuset.

k) Ett minsta avstånd mellan anläggningar på 4-5 kilometer kan vara lämpligt för att anläggningarna inte ska läsas samman. Vilket avstånd som krävs i det enskilda fallet varierar beroende på topografi och öppenhet i landskapet, men även anläggningens storlek och utformning.

l) Ingen boende ska behöva omges av vindkraftverk så att det uppstår en situation där två eller fler anläggningar utövar en mycket påtaglig dominans.

m) Etablering av vindkraftverk inom ett avstånd av tre kilometer till kommungränsen ska föregås av samråd med berörda kommuner.

n) Om fler än en markägare har mark inom ett lämpligt eller möjligt område ska markägarna samordna och anpassa verken så att en god helhetsbild erhålles.

o) En ansökan om bygglov för byggnader eller anläggningar, samt åtgärder som regleras inom miljöbalken, ska avstyrkas om tillstyrkan påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av lämpliga

SAMMANFATTNING

eller möjliga områden för vindkraftsetablering.

p) Detaljplan ska upprättas för etablering av vindkraftsetableringar såvida anläggningen inte kan prövas i samband med ansökan om bygglov.

q) En miljökonsekvensbeskrivning och en landskapsanalys ska alltid utföras i samband med uppförande av enskilda verk (två) eller grupper av verk. Dessutom ska en redogörelse för konsekvenserna för riksintresset naturvård göras.

r) Vindkraftverk som tas ur drift ska monteras ner av verksamhetsutövaren.

Konsekvenser för miljön

De utpekade områdena kommer lokalt i mer eller mindre grad att förändra och visuellt påverka landskapsbilden. Även landskapet i stort kommer att förändras men inte i en sådan grad att landskapet kommer att uppfattas som för komplext eller rörigt. De närmast boende till de föreslagna områdena kommer, beroende på deras inställning till vindkraft, i mer eller mindre grad att uppleva etableringarna som påtagliga. Om de förebyggande åtgärder som föreslagits vidtas ska dock inte konsekvenserna för landskapsbild och närboende inte behöva bli alltför påtagliga.

Påverkan på allmänna intressen

Några av områdena ligger relativt nära tätorterna Svedala och Klågerup men i dagsläget bedöms detta inte kunna hindra en expansion av tätorterna. Flera av områdena ligger inom områden som är utpekade i Svedala kommuns naturvårdsprogram.

Planen ska dock inte innebära några negativa

konsekvenser för naturområdena. Dessa frågor kommer att beaktas ytterligare i ett senare skede.

Riksintressen

Flera av de utpekade områdena ligger inom eller intill områden av riksintresse för det rörliga friluftslivet, kulturmiljön eller naturvården. I detta skede bedöms planförslaget inte påtagligt skada dessa värden. Riksintresset för naturvård har inte beaktats i detta skede. I samband med prövning av vindkraftsetableringar ska riksintressena beaktas genom t ex landskapsanalyser eller kulturmiljöutredningar. Visar utredningarna att en vindkraftsetablering inte kan komma till stånd utan att riksintressenas värden påtagligt skadas ska de utpekade områdena hävas.

Möjlig energiproduktion

En full utbyggnad av de lämpliga områdena skulle ge en årlig produktion på ca 45 GWh. De möjliga områdena kan bidra med ytterligare 25 GWh/år. Om de utpekade områdena kommer till stånd skulle kommunens direkteluppvärmda småhusbestånd (ca 50–60 GWh/år) till stor del kunna försörjas med vindkraftsel. I kommunens energiplan, som är antagen förutom delen som berör vindkraft, föreslås att kommunen och dess invånare fram till år 2020 ska främja en utbyggnad av vindenergi så att den uppgår till minst 50 GWh/år.

Möjlighet att uppnå miljömålen

Planförslaget berör miljö kvalitetsmålen; Begränsad klimatpåverkan, God bebyggd miljö samt Ett rikt djur- och växtliv. Målet Begränsad klimatpåverkan

kommer att påverkas i positiv riktning medan

miljömålet God bebyggd miljö påverkas i både positiv och negativ riktning. Miljömålet Ett rikt djur- och växtliv bör inte påverkas negativt om föreslagna förebyggande åtgärder vidtas.

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING.....	1-3
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	4
RIKTLINJER	5-8
Riktlinjer för vindkraftsetableringar	
Lämpliga och möjliga områden för vindkraft	
OMRÅDESBESKRIVNINGAR	9-14
med konsekvenser	
ÖVRIGA KONSEKVENSER	15-19
Aspekter som har konsekvensbedömts	
Övriga konsekvenser	
Möjlighet att uppnå miljömålen	
Övergripande förebyggande åtgärder	
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	20-28
Tidigare ställningstaganden	
Bedömning av miljöpåverkan	
Varför ett nytt dokument om vindkraft och varför	
en fördjupning av översiktsplan?	
Vindkraftens miljö- och hälsoeffekter	
Vindkraftens påverkan på landskapet	
Lagstiftning	
ANALYS.....	29-36
Motstående intressen till vindkraftverk	
Metod för framtagande av utredningsområden	
Uppföljning	
KÄLLOR.....	37

RIKTLINJER

Riktlinjer för vindkraftsetableringar

Detta är en utveckling av riktlinjerna som anges i punktform i sammanfattningen

Enskilda verk och lokalisering i grupper

Miljöbalken använder begreppet gruppstation om tre eller fler vindkraftverk, placerade så att de kan läsas samman. Ett eller två vindkraftverk får därmed uppfattas som enskilda verk. Med anläggning avses både enskilda verk och grupper. Ett gårdsverk har normalt en totalhöjd på ca 30 meter och syftar till att generera el för ca 1-2 gårdar. Vidare ligger ett gårdsverk normalt i nära anslutning till byggnaderna. Riktlinjerna i den fördjupade planen gäller i första hand verk större än gårdsverk.

Minst två verk

Generellt fordrar ett verk med hänseende på buller ca 100 – 150 meter mindre skyddsavstånd till bostäder än vad två verk gör. Det innebär att betydligt fler platser inom Svedala kommun skulle kunna vara intressanta för vindkraft än de som studerats inför denna plan. Uppemot 50 platser skulle kunna komma i fråga för enskilda vindkraftverk. En sådan omfattande exploatering är dock mycket tveksam ur många aspekter.

Etablering av enskilda verk skulle försvåra tillkomsten eller nyttjandet av de områden som är lämpliga eller möjliga för vindkraft och därmed inte vara förenlig med 3 kap 8 § miljöbalken.

2 kap 2 § PBL anger att kommunen i sin planering måste beakta natur- och kulturvärden, främja en ändamålsenlig struktur, skapa en från social synpunkt god livsmiljö men även goda miljöförhållanden i övrigt samt långsiktigt hushålla med mark och vatten.

De fem områden som pekas ut med denna plan innebär att det behövs vindkraftsfria vyer i landskapet, vilket i praktiken skulle bli omöjligt om enskilda verk (ett verk) tillåts. Det skulle vidare bli svårt att uppfylla riktlinjen att ingen boende ska behöva omges av vindkraftverk så att det uppstår en situation där två eller fler anläggningar utövar en mycket påtaglig dominans.

Att tillåta enskilda verk (ett verk) innebär att situationen på sikt kan bli allt för störande för boende inom kommunen, med vindkraftsanläggningar i varje synriktning. Det är därför otvivelaktigt så att både boende och landskapsbild skulle komma att påverkas kraftigt negativt av upp till 50 vindkraftsplatser inom kommunen. Mot den bakgrunden finns det fog för att normalt inte tillåta uppförande av enbart ett verk.

Enskilda verk **utanför** utpekade områden kan dock vid särskilda skäl medges om övriga riktlinjer för vindkraftverk följs samt att ett tillräckligt stort avstånd till andra verk hålls. Vid förfrågan om etablering av enskilda verk **inom** de utpekade områdena ska sökanden kunna visa att placeringen av ett enskilda verk inte hindrar en utbyggnad av

fler verk i ett senare skede samt att denna grupp då kan uppfylla övriga riktlinjer enligt FÖP vindkraft.

Enkel och väl samlad formering

Ett enskilt verk uppfattas ofta som ett landmärke medan flera vindkraftverk nära varandra uppfattas som en enhet. Vi uppfattar mönster och grundformer (linje, cirkel, triangel, kvadrat) lättare än oregelbundna former och ögat letar därför efter sådana mönster. Det innebär att en ordnad grupp uppfattas som en ordnad helhet snabbare än om verken är fritt utplacerade samtidigt som ordnade former tillför landskapet minsta möjliga komplexitet. Förändringen i landskapet blir därmed normalt lägre då ett antal verk samlas väl, jämfört med om samma antal verk placeras var för sig.

För att en anläggning ska uppfattas som en väl samlad grupp bör det inbördes avståndet mellan verken inte vara mer än fem rotordiameter. En enkel och arkitektonisk utformning med räta linjer och en yttre bestämd form är en generellt god utformningsprincip.

Enhetlighet

Inom samma grupp ska väljas verk av likartat utseende så att dessa har samma höjd, rotationshastighet och rotationsriktning.

Skala

Vindkraftsanläggningar bör, för att inte dominera landskapet, lokaliseras till platser där vindkraftverken kan samverka eller underordna sig landskapets skala. Med skala avses storleksförhållanden mellan verk och landskap eller verk och betraktare.

RIKTLINJER FÖR VINDKRAFTSETBLERINGAR

Det är en fördel för vindkraftsetablering om det finns få referenser till den mänskliga skalan, som t ex kyrkor. Risken med stora objekt såsom vindkraftverk är att de ”tar över” och dominerar landskapskaraktären. Å andra sidan visar forskning att allmänheten oftast föredrar färre, men större verk, framför många mindre.

Landskapsrum

Genom framförallt topografi, skogsområden, och bebyggelse avgränsas olika rum i landskapet. Genom att inte låta en vindkraftsanläggning sträcka sig över flera landskapsrum, utan hålla den inom ett avgränsat område, ger man anläggningen en tydlig lokalisering.

Rörelse

Större rotorblad ger ett lugnare och mer harmoniskt intryck. Därför kan ett stort vindkraftverk ge en mindre påverkan än ett litet verk, även om det större verket syns på ett längre avstånd. Det är mycket viktigt att anläggningar inom samma område har samma rotationshastighet.

Färg

Såväl kritvita som mörka färger bör undvikas. Vindkraftverk ska helst ges en gråvit färg. Närmast marken kan de gärna ges en grön färg, som tonas mot den gråvita färgen.

Design

Uppfattar vi vindkraftverket som vackert och visuellt harmoniskt blir den visuella störningen givetvis mindre än om det upplevs ha en dålig design. Det finns egenskaper som generellt värderas som viktiga hos ett vindkraftverk. Några

av de viktigaste är lätthet och balans. Egenskapen balans förutsätter t ex visuell jämvikt mellan maskinhus och torn.

Reklam

Reklam på vindkraftverk kan ha negativ påverkan på trafiksäkerheten. Reklamtext ska därför inte tillåtas på torn. En mindre logotyp eller tillverkarens namn kan dock gottas.

Avstånd mellan anläggningar

För att bevara vindkraftsfria vyer/obrutna horisonter mellan anläggningar samt för att tydliggöra dem som enskilda enheter eftersträvas relativt stora avstånd mellan anläggningarna. Vilket avstånd som krävs varierar beroende på topografi och öppenhet i landskapet, men även anläggningens storlek och utformning. Ett minsta avstånd mellan vindkraftsanläggningar på 4-5 kilometer kan vara lämpligt för att anläggningarna inte ska läsas samman. Vilket avstånd som krävs ska dock avgöras i det enskilda fallet.

Negativ samverkan mellan anläggningar

En särskilt störande situation uppstår ur betraktelsesynpunkt när man har vindkraftverk i så många olika riktningar att man känner sig ”omringad” av dem. En sådan situation kan uppstå när det finns vindkraftverk i åtminstone tre eller fler synriktningar, även om vissa av verken är relativt fjärran belägna. Ingen boende ska behöva omges av vindkraftverk så att det uppstår en situation där två eller fler anläggningar utgör en mycket påtaglig dominans

Samråd med grannkommuner

Etablering av vindkraftverk inom ett avstånd av tre km från kommungränsen ska föregås av samråd med berörda kommuner.

Samordningskrav

Om fler än en markägare har mark inom ett lämpligt eller möjligt område ska markägarna samordna och anpassa verken, så att en god helhetsbild erhålls. Det innebär att markägarna måste välja samma typ av fabrikat och modell samt att verken helst bör uppföras vid ett och samma tillfälle. Givetvis ska verken samordnas så att de skapar en enkel och estetiskt tilltalande form. Vid ansökan om uppförande av enstaka verk inom områden som rymmer fler verk bör detaljplan upprättas, så att områdets möjlighet att producera energi på bästa sätt tas till vara. Ett enstaka verk ska således inte få ”slå sönder” en idealisk gruppformation eller sätta ramar för skala och utseende.

Restriktioner

Med stöd av miljöbalkens 3 kap 8 § ska en ansökan om bygglov för byggnader eller anläggningar (inklusive vindkraftverk), eller andra åtgärder som omfattas av miljöbalkens avstyrkas om tillstyrkan påtagligt kan försvåra tillkomsten, eller nyttjandet av lämpliga områden för vindkraftsetablering eller om tillstyrkan på annat sätt oimintetgör de fysiska förutsättningarna för en vindkraftsetablering.

Behovet av reglering

Detaljplan ska upprättas för etablering av vindkraft inom lämpliga eller möjliga områden, såvida anläggningen inte kan prövas i samband med ansökan om bygglov.

RIKTLINJER FÖR VINDKRAFTSETABLERINGAR

Om verken får betydande inverkan på omgivningen eller förläggs inom område där stor efterfrågan på mark föreligger, eller om verken inte kan bygglovsprövas krävs enligt 5 kap 1 § PBL prövning genom detaljplan.

I samband med uppförande av detaljplan eller vid ianspråktagande av lämpliga eller möjliga områden kan områdesbestämmelser upprättas runt anläggningen. Bestämmelserna kan syfta till att hindra tillkomsten av sådana byggnader eller anläggningar som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av vindkraftsområdet.

Miljökonsekvensbeskrivning

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska alltid upprättas i samband med ansökan om uppförande av enskilda verk eller grupper av verk.

En miljökonsekvensbeskrivning brukar normalt utgöra en bilaga till ett huvuddokument, även om det inte finns något formkrav för det. Det finns dock ett formkrav att handlingen/texten tydligt åtskiljs så att det framgår vad som är vad. I det följande gulmarkeras den brödtext som behandlar miljökonsekvensbeskrivningar, (Se vidare under rubriken aspekter som är konsekvensbedömda)

Landskapsanalys

En landskapsanalys görs lämpligast som en områdesanalys, då det oftast är landskapet som helhet som påverkas av en vindkraftsetablering. En analys av verkens visuella effekter är nödvändig, men inte tillräcklig för att kunna beskriva den förändring som blir följden av en viss lokalisering. I arbetet med landskapsanalys återfinns generellt tre tydliga steg:

1. Beskrivning av landskapets karaktär och innehåll

Landskapets karaktär förändras över tiden av både naturgivna och kulturella processer. För att landskapsanalysen ska vara relevant, krävs både att man redovisar landskapet som det ser ut idag och de processer som lett fram till dagens karaktär och som fortfarande pågår. Det betyder att man behöver arbeta med tre aspekter på landskapet: naturförutsättningarna, den kulturhistoriska karaktären samt den visuella karaktären. Den kulturhistoriska karaktären handlar om hur människan, utifrån de naturgivna förutsättningarna, har nyttjat, brukat och format landskapet. Med visuell karaktär menas landskapets utseende och sammanhang, där begrepp som skala, rumslighet, struktur och orienterbarhet är centrala.

2. Identifiering av landskapets värden

Man kan skilja på tre typer av värden; kunskapsvärden, upplevelsevärden och bruksvärden.

Kunskapsvärden utgörs ofta av enstaka element eller avgränsade områden/miljöer såsom skyddade värdefulla byggnader, fornlämningar eller biotoper. Upplevelsevärden handlar om att olika landskap ger upphov till känslor av igenkännande, nyfikenhet, beundran, hemkänsla osv. Människor upplever landskapet olika eftersom de har olika bakgrund, kunskap, intressen och förväntningar på omgivningen. Bruksvärden handlar om hur områden används eller kan användas: för jord- och skogsbruk, undervisning, turism osv.

3. Känslighetsanalys

De två första stegen vägs samman och ställningstaganden görs till olika områdets lämplighet eller känslighet för vindkraftsanläggningar. Hur påverkas landskapets karaktär? Vilka värden riskerar att gå förlorade? Vilka buffertzoner krävs?

Lämpliga och möjliga områden för vindkraft

Lämpliga områden för vindkraft

Följande områden är lämpliga för vindkraft och omfattas därmed av 3 kap 8 § miljöbalken, som ett område av allmänt intresse för energiproduktion:

1. Klågerup (4 verk)
2. Tejarp (3 verk)
3. Skabersjö/Roslätt (3-4 verk)

Områdenas läge och utbredning framgår av plankartorna. Ovan angivna antal verk ska ses som ett riktmärke för hur många verk som dels områdena rymmer dels landskapet tål.

Möjliga områden för vindkraft

Följande områden kan vara möjliga för vindkraft:

4. Törringe (3 verk)
5. Svenstorp (2 verk)

Områdenas läge och utbredning framgår av plankartorna. För en slutlig bedömning av dessa områden krävs fortsatta utredningar. Ovan angivna antal verk ska ses som ett riktmärke för hur många verk som dels områdena rymmer dels landskapet tål.

Kvarstående faktorer att pröva inom utpekade områden

Vid GIS-analysen och bedömningen om områdenas lämplighet har ingen hänsyn tagits till vindtillgång, möjlighet till nätanslutning, markägoförhållanden, nuvarande markanvändning, markförhållanden, vägnätets bärighet, broar, buller, skuggor, flora, fauna och fornminnen. För samtliga områden krävs dessutom utredningar i form av miljökonsekvensbeskrivning och landskapsbildanalys samt en prövning mot riksintressena.

3 kap 8 § Miljöbalken

De många motstående intressena till vindkraftsetableringar som finns inom kommunen innebär att de områden som anses som lämpliga för vindkraftsetablering är av allmänt intresse för kommunen. De omfattas därmed av miljöbalkens 3 kap 8 §, som anger att markområden som är särskilt lämpliga för energiproduktion ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av sådana anläggningar.

OMRÅDES- BESKRIVNINGAR MED KONSEKVENSER

1. Klågerup

Orientering

Området, som idag utgör åkermark, omfattar totalt ca 39 ha och är beläget 1 km nordost om Klågerup. Områdets utbredning möjliggör två helt skilda formationer, en i norr och en i söder. Enbart en av dem kan dock komma till stånd.

Landskapsbild

Området ligger dels inom Lund – Helsingborgslätt, som här karaktäriseras av hög öppenhet, storskalig odlingsproduktion och nyplanteringar, dels inom det sydsvenska backlandskapet, som här är både kuperat, öppet och storskaligt. En högre ädellövslund är belägen strax väster om området.

Formationen ligger i en storslagen dalsänka som löper i nordväst – sydöstlig riktning i en svacka. Här finns få mänskliga element att relatera till, varför en storskalig vindkraftsetablering inte skulle få så stora konsekvenser för landskapet. Väg 108, en kraftledningsgata och nyplanteringen på motstående sida av 108:an utgör moderna inslag i landskapet.

Karaktärsskapande element och landmärken

Ädellövslunden och Klågerups gård är karaktärsskapande element och landmärken som kan komma att påverkas negativt av en vindkraftsetablering. Ett annat landmärke är det 90 meter höga vindkraftverket som är beläget ca en kilometer norr om området. Det befintliga verkets skala och rotationshastighet kommer troligtvis inte att harmonisera med en ny etablering i området.

Synlighet i landskapet

Öppenheten i landskapet innebär att en vindkraftsetablering kommer att synas på långa avstånd i landskapet. På ett närmre avstånd kan dock ädellövslunden dock skärma av området från sydväst.

Lämplighet för vindkraft

Området är lämpligt för vindkraft. Särskilt ska beaktas visuella aspekter för kringboende, område Tejarp, det befintliga verket norr om området, Klågerups gård samt Klågerups tätort.

Utbyggnad och utformning

Området rymmer fyra verk. Den flacka dalsänkan ger en tydlig rumsbildning, vilket underlättar en enkel och sammanhållen gruppering. Området bör harmoniseras med område Tejarp. Detta får undersökas närmre vid en etablering.

Områdets status efter utställningsutvärdering Oförändrat

Konsekvenser för miljön

De naturgivna förutsättningarna på platsen; öppenheten, flackheten, skalan, terrängformationerna samt avsaknaden av mänskliga

element att relatera till, bidrar till en hög tålighet för ett sådant storskaligt element som en vindkraftsanläggning utgör. Särskilt gäller detta för den norra formationen som i reviderad plan bedömts som lämpligt område för vindkraft. Även ur kulturmiljösynpunkt lämpar sig området. Moderna inslag vid formationen är länsvägen samt en kraftledningsgata. Formationen drabbar främst boende i Mossheddinge i Staffanstorps kommun. Ädellövslunden påverkas i viss mån då vindkraftverken med sin skala förminskar landskapsformationen. Formationen störs mest av det befintliga vindkraftverket i Staffanstorps kommun, men å andra sidan samverkar väl med område Tejarp. Med den skala som vindkraftverken representerar kommer de oavsett var de placeras i terrängen att synas på mycket långt avstånd, särskilt i östvästlig riktning. På nära håll får vegetation och kraftig kupering en begränsad skärmeffekt.

Förebyggande åtgärder

I samband med prövning mot PBL/MB ska, med stöd av en landskapsbildsanalys och en kulturmiljöutredning, en samlad bedömning göras av hur områdena Klågerup och Tejarp samverkar och sammantaget påverkar landskapsbilden. Den förste intressenten i området ska tillse att utredningarna genomförs. Landskapsbildsanalysen ska visa att intressentens planerade etablering inte omöjliggör en etablering av de andra vindkraftsområdena i området. Även det befintliga verket i Staffanstorp ska ingå i analysen. En mer djupgående miljökonsekvensbeskrivning än denna måste också utföras.

OMRÅDESBESKRIVNINGAR MED KONSEKVENSER

Bedömning av miljöpåverkan

En etablering av vindkraft i området kommer att ha en viss negativ påverkan på landskapsbilden. För de närmast boende kan en etablering utgöra en kraftig visuell störning och på så sätt upplevas som påtagligt negativ. Särskilt påtagligt kan störningen bli för boende vid Bomhuset (behandlas under rubriken **Negativ samverkan mellan vindkraftsområden**).

Påverkan på allmänna intressen

Hinderfrihetszonen för den tänkta andra landningsbanan vid Malmö Airport kan komma att beröras, varför samråd måste ske med flygplatsen vid en etablering i området.

Påverkan på riksintressen

Området berör inte något riksintresse.

2. Tejarp

Orientering

Området, som idag till större delen består av åkermark, ca 1 km norr om Klågerup. Området gränsar i norr till en kraftlednings i öst-västlig riktning.

Landskapsbild

Området ligger inom Lund – Helsingborgslätt, som här karaktäriseras av hög öppenhet, storskalig odlingsproduktion och nyplanteringar. Sydväst om området ligger det sydsvenska backlandskapet, som just här är belagt med landskapsbildsskydd för områdets vackert kraftiga kupering. Denna östra del av landskapsbildsskyddet är dock väsentligt flackare och inte karaktäristiskt för landskapstypen.

Här finns få mänskliga element att relatera till, varför en storskalig vindkraftsetablering inte skulle få så stora konsekvenser för landskapet. Väg 108, en kraftledningsgata och nyplanteringen utgör moderna inslag i landskapet.

Karaktärsskapande element och landmärken

Ett tydligt element är den ryggås som sträcker sig mellan Bara och Klågerup i östvästlig riktning. På krönet strax söder om området ligger Tejarps gård, som är ett viktigt kulturhistoriskt inslag att beakta vid bedömningen av områdets lämplighet. Andra element är Klågerups gård och en ädellövslunge i sydost. Ett 90 meter högt vindkraftverk ca 1 km norr om området i Staffanstorps kommun kommer, med sin skala och rotationshastighet, troligtvis inte att harmonisera med en ny etablering i området.

Synlighet i landskapet

Den ryggås som sträcker sig mellan Bara och Klågerup i östvästlig riktning kommer sett ifrån söder att delvis skärma en vindkraftsetablering, och från norr utgöra en fond.

I övrigt innebär öppenheten i landskapet att en vindkraftsetablering kommer att synas på långa avstånd, särskilt i öst-västlig riktning.

Lämplighet för vindkraft

Området är lämpligt för vindkraft under förutsättning att en formation kan harmoniseras med område Klågerup. En landskapsanalys krävs för en slutlig bedömning av vilken formation som är lämpligast.

Särskilt ska beaktas område Klågerup, visuella

aspekter för kringboende, kulturmiljön vid Tejarps gård och Klågerups gård, det befintliga verket norr om området samt Klågerups tätort.

Utbyggnad och utformning

Området rymmer 2-3 verk beroende på formering av verken och är relativt flackt. Även om området saknar tydlig rumsbildning torde det vara enkelt att finna en enkel och väl samlad form.

Områdets status efter utställningsutvärdering

Området har minskat i yta för att hålla 1000 meters hänsynszon till nytt utbyggnadsområde i Klågerup

Konsekvenser för miljön

De naturgivna förutsättningarna på platsen; öppenheten, flackheten och skalan, samt avsaknaden av mänskliga element att relatera till, bidrar till en hög tålighet för ett sådant storskaligt element som en vindkraftsanläggning utgör. Moderna inslag är länsvägen, kraftledningar och lövskogsplanteringar.

Det som gör området i ett vidare perspektiv mer komplext är andra lämpliga vindkraftsområden samt det befintliga vindkraftverket i Staffanstorps kommun. Det är särskilt viktigt att en etablering i området harmoniseras med formationen i område Klågerup. Med den skala som vindkraftverken representerar kommer de oavsett var de placeras i terrängen att synas på mycket stora avstånd. På nära håll får höjdryggen mellan Bara och Klågerup en viss skärmeffekt. Ädellövslunden öster om länsvägen påverkas i viss mån, då vindkraftverken med sin skala förminskar landskapsformationen.

Förebyggande åtgärder

I samband med prövning mot PBL/MB ska med

OMRÅDESBESKRIVNINGAR MED KONSEKVENSER

stöd av en landskapsbildsanalys och en kulturmiljöutredning en samlad bedömning göras av hur område Tejarp och Klågerup samverkar och sammantaget påverkar landskapsbilden. Den förste intressenten i området ska tillse att utredningarna genomförs. Landskapsbildsanalysen ska visa att intressentens planerade etablering inte omöjliggör en etablering av de andra vindkraftsområdena i området. Även det befintliga verket i Staffanstorp ska ingå i analysen. En mer djupgående miljökonsekvensbeskrivning än denna måste också utföras. Bland annat bör de kulturhistoriskt värdefulla bebyggelseområdena kring Torreberga gård i Staffanstorps kommun medtagas i en MKB.

Bedömning av miljöpåverkan

En etablering av vindkraft i området kommer att ha en viss negativ påverka på landskapsbilden. För de närmast boende kan en etablering utgöra en kraftig visuell störning och på så sätt upplevas som påtagligt negativ. Särskilt påtagligt kan störningen bli för boende vid Bomhuset (behandlas under rubriken **Negativ samverkan mellan vindkraftsområden**).

Påverkan på allmänna intressen

Området ligger delvis inom Klågerups tätortszon (som sträcker sig en kilometer från nuvarande tätortsrand), men idag verkar det inte troligt att Klågerup kan växa så mycket mer norrut än de pågående utbyggnadsplanerna vid Tejarp gård. Dessa utbyggnadsområden kommer inte att påverkas av en vindkraftsetablering i området, annat än att de boende kommer att uppleva anläggningen visuellt.

Området ligger delvis inom område belagt med

landskapsbildsskydd. Då områdets kärnvärden är belägna längre västerut anses inte en vindkraftsetablering inom området påtagligt skada det skyddade värdena.

Påverkan på riksintressen

Området ligger inom område av riksintresse för dels kulturmiljön, dels för naturvärden. I detta skede anses inte en vindkraftsetablering påtagligt skada de värden som riksintresset för kulturmiljö representerar. Riksintresset för naturvård har inte beaktats i detta skede. I samband med prövning mot PBL/MB ska en etablerings konsekvenser på riksintressena närmare utredas. Särskilt ska utredas konsekvenserna på Tejarps och Klågerups gård och dess kulturmiljöer. Visar utredningen att en vindkraftsetablering inte kan komma till stånd utan att riksintressenas värden påtagligt skadas ska kommunens utpekade vindkraftsanspråk hävas.

3. Skabersjö – Roslätt

Orientering

Området är beläget norr om E65:an mellan Skabersjö by och Roslätt och omfattar ca 50 ha och består främst av åkermark..

Landskapsbild

Området ligger inom söderslätt men gränsar till det skogsbeklädda backlandskapet. Landskapet uppvisar både storskalig odlingsproduktion, betade fuktängar, nyplanterade skogsslutningar och skogsrådar. Strax öster om området ligger Tutaremossen, som är en betad fuktängsmosse med stora biologiska värden. I nordöst ansluter bokskogen. E65:an präglar området men även de

två kraftledningsgator , en 400-kV- och en 130-kV-ledning. I landskapet finns tydliga inslag av sentida exploatering och de olika naturgivna och av människan skapta elementen bidrar till ett storskaligt landskap.

Landskapet har en hög tålighet för tillkommande storskaliga förändringar så som en vindkraftsetablering.

Karaktärsskapande element och landmärken

E65:an, kraftledningsgatan, närheten till Tutaremossen och den björk- och ekplanterade höjden är tydliga element som med sin skala bidrar till landskapets höga tålighet för en vindkraftsetablering.

Synlighet i landskapet

Även om landskapet upplevs som öppet bidrar områdets topografi och framför allt vegetation till att på nära håll, från många riktningar, skärma av en vindkraftsetablering.

Lämplighet för vindkraft

Området bedöms som lämpligt.

Utbyggnad och utformning

Området rymmer ca 3 vindkraftverk. Ledningsgatornas linor utgör ett påtagligt horisontalt element i landskapet. Det bedöms som landskapsmässigt lämpligast att placera verken i samma riktning som kraftledningsgatorna.

Riksintresse för vindkraft

Området är, av Energimyndigheten och efter remissrunda även av Länsstyrelsen, utpekade som riksintressant för energiproduktion. Kommunen

OMRÅDESBESKRIVNINGAR MED KONSEKVENSER

instämmer inte i bedömningen eftersom hänsyn inte tagits till att området avdelas av Skabersjövägen och av en kraftledningsgata. Vidare anser kommunen att utpekande av riksintresse för vindkraft inte ska göras. Därför är kommunens förslag till lämpligt område för vindkraft mindre än det av Energimyndigheterna och Länsstyrelsen föreslagna området.

Områdets status efter utställningsutvärdering
Oförändrat

Konsekvenser för miljön

Även om landskapet har vissa inslag av tidlöshet; Bokskogens lövskog, Tutaremossens fuktängar och trädjungar, dominerar de sentida inslagen; motorvägen, de två kraftledningsgatorna, nyplanteringar av björk och ek, samt den rationella odlingsproduktionen. De olika naturgivna och av människan skapade elementen bidrar till ett storskaligt landskap som gör det tåligt för en tillkommande storskalig vindkraftsetablering. Vindkraftverkens skala innebär att de oavsett var de placeras i terrängen kommer att synas på mycket långt avstånd. På nära håll kan områdets vegetation ha en begränsad skärmeffekt.

Förebyggande åtgärder

I samband med prövning mot PBL/MB fordras att en landskapsbildsanalys, samt en mer djupgående miljökonsekvensbeskrivning genomförs.

Bedömning av miljöpåverkan

En etablering av vindkraft i området kommer att ha en viss negativ påverkan på landskapsbild. För de närmast boende kan en etablering utgöra en kraftig visuell störning och på så sätt upplevas som påtagligt negativ.

Påverkan på allmänna intressen

Området ligger delvis inom Svedalas tätortszon (som sträcker sig drygt två kilometer från nuvarande tätortstrand). I nuläget är det dock osannolikt att området skulle komma ifråga för tätortsexploatering.

Påverkan på riksintressen

Området ligger inom område av riksintresse för vindkraft, det rörliga friluftslivet, naturvärden samt gränisar till riksintresse för kulturmiljön. I detta skede anses inte en vindkraftsetablering påtagligt skada de värden som riksintressena det rörliga friluftslivet och kulturmiljön representerar. Riksintresset för naturvård har inte beaktats i detta skede. En etablering av vindkraft inom området är delvis förenlig med syftet med riksintresset för vindkraft, även om endast en del av riksintresseområdet kommer i anspråk.

I samband med prövning mot PBL/MB ska en etableringskonsekvenser på riksintressena närmare utredas. Visar utredningen att en vindkraftsetablering inte kan komma till stånd, utan att riksintressenas värden påtagligt skadas, ska kommunens utpekade vindkraftsanspråk hävas.

4. Törringe

Orientering

Området, som utgörs av åkermark, omfattar 6 ha och är beläget mellan gårdarna Bönnarp, Magleholm och Törringe prästgård samt vattnet Arriesjön.

Landskapsbild

Området är karaktäristiskt för söderslätt och här bedrivs en storskalig odlingsproduktion på ett flackt och öppet landskap. Törringelund i nordöst och kullen vid Törringe prästgård i söder är markanta inslag i landskapet och bidrar till hög orienterbarhet och storskalighet. I omgivningarna kan Arrie nätstation, kraftledningsgator och siluetten av Malmö skönjas. Här kan en etablering av vindkraft ske utan att landskapet behöver påverkas i så stor utsträckning.

Karaktärsskapande element och landmärken

Törringelund och kullen vid Törringe prästgård är markanta inslag, som med sin skala bidrar till landskapets tålighet för en storskalig förändring.

Synlighet i landskapet

Öppenheten gör att en vindkraftsetablering blir väl synlig, då den inte avskärmas av topografi eller större vegetationsområden. Området kan på nära håll till viss mån den döljas av Törringelund och Skabersjö slottspark. Det är ändå viktigt att gruppen samlas väl och ges en enkel form.

Lämplighet för vindkraft

Området är möjligt för en vindkraftsetablering under förutsättning att inte område Svenstorp redan är tagit i anspråk.

Utbyggnad och utformning

Området rymmer som mest tre vindkraftverk, om avsteg från 600 meter till närmsta bostad tillåts. I den föreslagna formationen är mittenverket ca 580 meter till närmsta bostad.

OMRÅDESBESKRIVNINGAR MED KONSEKVENSER

Då området är mycket flackt och området i sig saknar naturliga hinder torde det vara enkelt att finna en enkel och väl samlad form.

Områdets status efter utställningsutvärdering
Oförändrat

Konsekvenser för miljön

De naturgivna förutsättningarna på platsen; öppenheten, flackheten och skalan bidrar till en hög tålighet för ett sådant storskaligt element som en vindkraftsanläggning utgör. Moderna inslag är den rationella odlingsproduktionen, Arrie nätstation och kraftledningsgator. De olika naturgivna elementen såsom Törringelund och kullen vid Törringe prästgård bidrar till hög orienterbarhet samt till ett storskaligt landskap som gör det tåligt för en tillkommande storskalig vindkraftsetablering. Här kan en etablering av vindkraft ske utan att landskapet behöver påverkas i så stor utsträckning. Vindkraftverkens skala innebär att de, oavsett var de placeras i terrängen, kommer att synas på mycket långt avstånd. På nära håll har områdets vegetation endast en begränsad skärmeffekt.

Förebyggande åtgärder

I samband med prövning mot PBL/MB ska med stöd av en landskapsbildsanalys en samlad bedömning göras av hur området samverkar med område Svenstorp och hur de sammantaget påverkar landskapsbilden och boendemiljöer. Den förste intressenten i området ska svara för utredningen. Etablering kommer endast att tillåtas inom ett av dessa områden.

Bedömning av miljöpåverkan

En etablering av vindkraft i området kommer att ha en viss negativ påverkan på landskapsbilden. För de närmast boende kan en etablering utgöra en kraftig visuell störning och på så sätt upplevas som påtagligt negativ. Särskilt påtagligt kan störningen bli för boende vid Törringe kyrkby (behandlas under rubriken Negativ samverkan mellan vindkraftsområden).

Påverkan på allmänna intressen

Området ligger ca två kilometer från Oxie tätort. I nuläget är det dock helt osannolikt att en vindkraftsetablering inom området skulle komma att hämma en expansion av tätorten.

Området är beläget mellan två populära rekreationsområden; Arrie strövområde och Törringelund. I samband med prövning mot PBL/MB ska särskilt beaktas bullernivåerna vid dessa rekreationsområden.

Påverkan på riksintressen

Området berör inte något riksintresse.

5. Svenstorp (tidigare nummer 7)

Orientering

Området, som omfattar 5 ha och utgörs av en ungbjörkskog, är beläget mellan Törringe och Hyltebjär, söder om Hyltarp svägen.

Landskapsbild

Området ingår i Söderslätt men gränsar till backlandskapet. Landskapet är flackt, öppet och böljar svagt. Själva området är idag planterad med

björk och omgärdas av mindre vägar, öppen obrukad mark, åkermark, småvatten och mindre kraftledningar. 1 km sydost om området går en 400-kV-ledning och Arrie nätstation kan skönjas. Här kan en etablering av vindkraft ske utan att landskapet behöver påverkas i så stor utsträckning.

Karaktärsskapande element och landmärken

Längs Hyltarp svägen norr om området löper en välbevarad allé som utgör ett viktigt karaktärsskapande element i landskapet. Törringe kyrka är belägen knappt 1 km väster om området. Den låga kyrkan utgör inte något påtagligt landmärke i landskapet.

Synlighet i landskapet

Det öppna och flacka landskapet gör att en vindkraftsetablering blir väl synlig, då den inte avskärmas av topografi eller större vegetationsområden. I viss mån kan den på nära håll döljas av Törringelund och Skabersjö slottspark.

Lämplighet för vindkraft

Området är möjligt för en vindkraftsetablering, under förutsättning att boende i Törringe kyrkby inte störs påtagligt av etableringar i både område Törringe och Svenstorp. Noggranna skugg- och bullerutredningar krävs. Den samlade störningsbilden från båda områdena ska beaktas vid slutlig bedömning av område Svenstorps lämplighet. Det har tidigare i planen angetts att avsikten är att endast ett av områdena Törringe eller Svenstorp kan komma att nyttjas för vindkraft. Reviderad plan vidhåller den ståndpunkten.

OMRÅDESBESKRIVNINGAR MED KONSEKVENSER

Utbyggnad och utformning

Området rymmer två vindkraftverk.

Områdets status efter utställningsutvärdering

Oförändrat

Konsekvenser för miljön

Landskapet saknar tydlig identitet; landskapet är både flackt och svagt böljande, växlar mellan ungbjörkskog, öppen obrukad mark, åkermark samt småvatten. Mindre vägar och mindre kraftledningar passerar området. Landskapet är varken storskaligt eller småskaligt. Sentida inslag som kan skönjas är en 400-kV-ledning och Arrie nätstation. Här kan en etablering av vindkraft ske utan att landskapsbilden behöver påverkas i så stor utsträckning. Den välbevarade allén längs Hyltarpsvägen kommer i viss mån att påverkas negativt av en etablering samtidigt som allén utgör en mänsklig skalstock att relatera till. Det finns därför en risk att verken kan upplevas allt för dominerande i landskapet. Den visuella påverkan på Töringe kyrka är begränsad, men från vissa vyer där man har kyrkan i förgrunden och verken i bakgrunden kommer kyrkan så som landmärke att påverkas avsevärt. En sådan plats är korset Hyltarpsvägen/Bönnarpsvägen/Töringe kyrkoväg. Vindkraftverkens skala innebär att oavsett var de placeras i terrängen kommer att synas på mycket långt avstånd. På nära håll har områdets vegetation en begränsad skärmeffekt.

Förebyggande åtgärder

I samband med prövning mot PBL/MB ska med stöd av en landskapsbildsanalys en samlad bedömning göras av hur området samverkar med

område Töringe och hur de sammantaget påverkar landskapsbild och boendemiljöer. Den förste intressenten i området ska svara för utredningen. Etablering kommer endast att tillåtas inom ett av dessa områden.

Bedömning av miljöpåverkan

En etablering av vindkraft i området kommer att ha en viss negativ påverkan på landskapsbilden. För de närmast boende kan en etablering utgöra en kraftig visuell störning och på så sätt upplevas som påtagligt negativ. Särskilt påtagligt kan störningen bli för boende vid Töringe kyrkby (behandlas under rubriken **Negativ samverkan mellan vindkraftsområden**).

Påverkan på allmänna intressen

Området ligger till en mindre del inom område utpekade i Svedala kommuns naturvårdsprogram. Här kan en vindkraftsetablering enbart komma till stånd om områdets värden inte påverkas negativt av en etablering. Exploatören ska stå för nödvändiga utredningar.

Påverkan på riksintressen

Området berörs inte av något riksintresse.

ÖVRIGA KONSEKVENSER

Aspekter som är konsekvensbedömda

Konsekvenser för miljön

Miljökonsekvensbeskrivning

Konsekvenserna av en översiktsplan anses enligt 6 kap 11 § miljöbalken alltid medföra en betydande miljöpåverkan, vilket innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver upprättas. En miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till bl a bedömningsmetoder och aktuell kunskap, planens innehåll och detaljeringsgrad, allmänhetens intresse och att vissa frågor kan bedömas bättre i samband med byggnads eller miljöprövning (prövning av detaljplan, bygglov eller tillstånd).

Miljökonsekvensbeskrivning = gulmarkerad text (grå om svartvit kopia)

En miljökonsekvensbeskrivning brukar normalt utgöra en bilaga till ett huvuddokument, även om det inte finns något formkrav för det. Det finns dock ett formkrav att handlingen/texten tydligt åtskiljs så att det framgår vad som är vad. I det följande gulmarkeras den brödtext som behandlar miljökonsekvensbeskrivningar.

Avgränsning av MKB

De konsekvenser som beskrivs i detta dokument är:

- 1) hur de utpekade vindkraftsområdena på områdesnivå påverkar landskapets estetiska värden,
- 2) hur de utpekade vindkraftsområdena sammantaget påverkar landskapsbilden,
- 3) om de utpekade vindkraftsområdena samverkar på ett negativt sätt så att områdena utövar en påtaglig visuell dominans för någon boende.

Enbart visuella aspekter behandlas. Buller- och skuggstörningar studeras lämpligast i senare skede. För samtliga områden innebär planförslaget konsekvenser för de närmast boende, som beroende på deras inställning till vindkraften i mer eller mindre grad kommer att uppleva etableringarna som påtagligt negativa. Även denna typ av störning/konsekvens beaktas mer noggrant i ett senare skede.

Den 17 januari 2007 hölls ett samråd med Länsstyrelsen om avgränsning av MKB. Länsstyrelsen hade ingen erinran mot den föreslagna avgränsningen.

Förebyggande åtgärder

Vidare ska beskrivas de förebyggande åtgärder som kan, bör eller ska, vidtas för att minimera de negativa konsekvenserna av förslaget.

Möjlighet att uppnå miljömål

Slutligen kommer att beskrivas hur planförslaget förhåller sig till miljömålen; nationella, regionala och kommunala.

Övriga konsekvenser

Allmänna intressen

Under rubriken *Motstående intressen* till vindkraft beskrivs de allmänna intressena inom kommunen samt hur de beaktats vid utpekande av vindkraftsintressanta områden. Vid den känslighetsanalys som därefter utfördes under *Metod för framtagande av utredningsområden* gjordes dock vissa avsteg som innebar inskränkningar mot några av intressena, bl a hänsynsavstånd till tätorter, vägar och naturvårdsområden. Vilka konsekvenserna blir av detta kommer också att beskrivas.

Riksintressen

Som tidigare uppgetts finns inom kommunen stora områden som är av riksintresse för naturvård, kulturmiljö, rörligt friluftsliv och totalförsvaret. I områdena finns värden som är av nationell betydelse och dessa ska, så långt som möjligt, skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada värdena. Nedan beskrivs hur kommunen avser att beakta riksintressena så att dess värden inte skadas påtagligt.

Övriga konsekvenser

Sammanfattningen påverkan på landskapet

Uppsving för vindkraften

Det har blivit alltmer ekonomiskt lönsamt att etablera vindkraft. Beställningstiden för ett vindkraftverk är för vissa fabriker upp till två år, eftersom efterfrågan på verk är större än utbudet. Tillverkarna hinner helt enkelt inte med att producera i takt med efterfrågan.

Utbyggnaden av vindkraft sker nu i hela Sverige, från fjällmiljö, via skogslandskap ner till Skånes tätbefolkade slätt- och backlandskap. Vindkraftverk kommer med stor sannolikhet att bli en allt mer vanlig syn i det skånska landskapet. Det är kommunernas uppgift att på ett ansvarsfullt sätt sörja för att utbyggnaden sker så varsamt som möjligt, för att trygga en god boendemiljö och hushålla med mark. Det är också kommunernas uppgift att trygga för en säker och miljöanpassad energitillförsel.

Konsekvenser för miljön

Konsekvenserna av denna plan kan innebära att fyra områden inom Svedala kommun tas i anspråk för vindkraftverk. Även om områdenas sammanlagda yta motsvarar mindre än en halv procent av kommunens totala yta kommer givetvis

vindkraftsetableringarna att förändra landskapet. Oavsett om förändringen upplevs som negativt eller t o m positivt så kommer etableringarna alltid att omvandla det landskap de hamnar i, åtminstone för 20 år framåt i tiden, vilket är den tid som normalt brukar medges vid tillståndsgivning enligt miljöbalken.

Det är omöjligt att i förväg få en helt klar bild av hur de olika vindkraftsområdena kommer att synas i landskapet. Med de områden som pekas ut med denna plan skapas fyra mer eller mindre sammanhängande vindkraftsplatser/-områden inom kommunen; ett i norr kring Klågerup, ett i väster kring Skabersjö, samt ett i området kring Törringe/Svenstorp.

Med tanke på vindkraftsverkens skala och höjd är det sannolikt att man inom stora delar av kommunen alltid kommer att kunna se åtminstone ett av dessa vindkraftsområden. Det är så att man i vissa lägen kommer att uppfatta två av områdena samtidigt. Vid färd på 108:an söderifrån och norrifrån kommer man tydligt se både område Klågerup och Tejarp. Vid färd på E65:an västerifrån kommer de flesta av anläggningarna i väster att uppfattas. Vid färd längs Malmövägen mot Bara kommer båda anläggningarna i norr att uppfattas samtidigt. Det är dock inte troligt att man kommer att kunna uppfatta mer än två områden från en och samma vy annat än vid enstaka platser.

Däremot kommer man från många platser inom kommunen, åtminstone lokalt, inte att kunna se några vindkraftverk alls. De vegetationsklädda delarna av kommunen vid Bokskogen, Bökebergsslätt, Ebbesjö, Slätteröd, Lindved, Börringekloster, Börringe station samt Havgård

bidrar till att delar av kommunen visuellt "fredas" från vindkraft. Det är viktigt att i andra exploateringssammanhang ha detta i åtanke. Exploateringar som innebär visuella störningar i dessa områden bör hanteras restriktivt. Det finns en risk att områdena Klågerup, och Tejarp Törringe, /Svenstorp och Skabersjö – Roslätt läses samman, åtminstone på längre avstånd. Dessa områden måste harmoniseras eller tydligt särskiljas från varandra. Det troliga är dock att landskapsbilden inte blir lika komplex och rörig om anläggningarna samordnas och harmoniseras.

Förebyggande åtgärder

De två områdena i norr och de två i väster bör om möjligt harmoniseras med varandra. Det innebär att samma fabrikat, modell och höjd bör eftersträvas där så är möjligt. För att undvika att verken blir allt för synliga i landskapet bör inte tillåtas allt för höga verk inom kommunen. I den GIS-analys som utförts till detta dokument användes ett verk med en totalhöjd på 120 meter. Denna höjd bör användas som ett riktmärke vid framtida prövning. Vid särskilt känsliga platser bör en lägre totalhöjd eftersträvas. I samband med prövning mot PBL/MB fordras, för vart och ett av områdena, att en landskapsbildsanalys utförs som väl belyser vindkraftsverkens påverkan på landskapet, inte minst visuellt.

Bedömning av miljöpåverkan

En etablering av samtliga fyra områden kommer att förändra landskapsbilden och ytterligare belasta landskapet med moderna och storskaliga inslag. I och med att majoriteten av områdena ligger relativt väl samlade inom två större områden; ett i norr och ett i väster, kan vindkraftsfria yter/obrutna

ÖVRIGA KONSEKVENSER

horisonter mellan områdena ändå bevaras. De föreslagna områdena kommer heller inte att sammantaget belasta landskapet i en sådan grad att landskapet uppfattas som för komplext eller rörigt. Slutligen bidrar det kuperade backlandskapet och särskilt det skogsbeklädda backlandskapet till att begränsa vindkraftsområdenas synlighet, samt till att skapa visuellt vindkraftsfredade områden i landskapet.

Negativ samverkan mellan vindkraftsområden

Konsekvenser för miljön

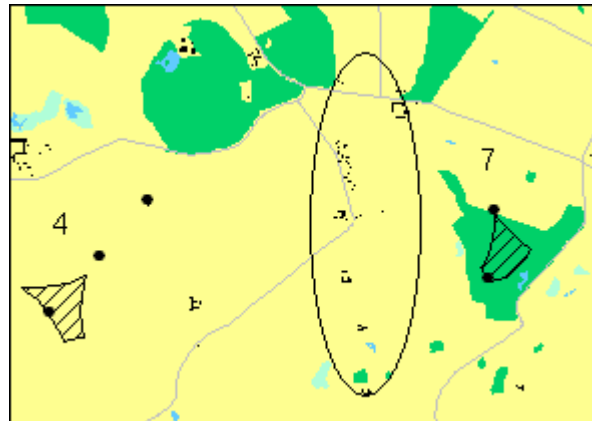
För boende i Törringe kyrkby och gårdarna häromkring samt en enskild fastighet norr om Klågerup, det s k Bomhuset, kan vindkraftsetableringar i de utpekade områdena bli särskilt påtagliga. Områdena Törringe i väster och Svenstorp i öster kan båda komma att utöva en påtaglig dominans för boende i Törringe kyrkby samt kringliggande gårdar. Även för boende vid Bomhuset kan anläggningar i områdena Klågerup i öster och Tejarp i väster komma att utöva en påtaglig visuell störning.

Förebyggande åtgärder

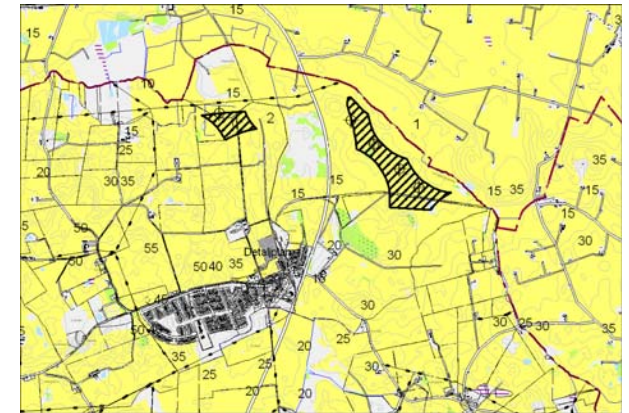
I samband med prövning mot PBL/MB av något av områdena (Törringe, Svenstorp, Klågerup eller Tejarp) ska fullt ut beaktas det andra områdets störningsutbredning. Visualiseringar ska klart redovisa hur boende kommer att uppleva en full etablering av båda områdena. Om möjligt bör detta visualiseras med rörlig teknik. Självfallet ska buller- och skuggbildning beräknas och beaktas sammantaget från båda områdena.

Framtida analyser får visa vilket av områdena Törringe eller Svenstorp, som är jämbördigt utpekade som möjliga områden, som kan tas i anspråk.

Eftersom områdena Klågerup och Tejarp är jämbördigt lämpliga för vindkraft är det i detta skede inte möjligt att utesluta något av områdena. För att uppfylla PBL och MB kan dock ett av områdena komma att utgå. Kommunens anspråk på det område som inte kommer till stånd ska då delvis hävas

Törringe kyrkby och kringliggande gårdar samt områdena Törringe (4) och Svenstorp (7)

Bomhuset samt områdena Klågerup (1) och Tejarp (2)

Vidare ska kommunen för dessa områden särskilt verka för att berörda som påverkas allra mest ska ges möjlighet att vara andelsägare till anläggningarna, eller på annat sätt få dra nytta av etableringen.

Bedömning av miljöpåverkan

De negativa konsekvenserna för de boende kommer att minimeras, eller helt undanröjas, under förutsättning att ovanstående förebyggande åtgärder vidtas.

ÖVRIGA KONSEKVENSER

Möjlighet att uppnå miljömålen

Möjlig energiproduktion

Det är givetvis svårt att sja om vilka områden som verkligen kommer till stånd. Merparten av de utpekade områdena ligger på fastigheter tillhörande några av kommunens större markägare, som idag bedriver verksamheter med inriktning mot lant- och skogsbruk.

Mer säkert är dock att om områdena tas i anspråk för vindkraft kommer verken vara i storleksordningen 2,5 -3 MW (megawatt), kanske med ännu högre effekt. Om man utgår från ett 3 MW-verk, som ger ca 5 GW-h (Gigawattimme)/år, skulle en full utbyggnad av de lämpliga områdena bidra till en årlig produktion på 45 GWh. De möjliga områdena skulle bidra med ytterligare 25 GWh/år.

Totalt användes 168 GWh elenergi inom kommunen under år 2004. De direkteluppvärmda småhusen i kommunen använde 50 – 60 GWh/år av dessa. Om de utpekade områdena kommer till stånd skulle således det direkteluppvärmda småhusbeståndet till största delen kunna försörjas med vindkraftsel (1 GWh motsvarar 1 000 MWh som motsvarar 1 000 000 kWh (Kilowattimme). En normal direkteluppvärmd villa använder ca 20 000 kWh).

I kommunens energiplan, som är antagen förutom delen som berör vindkraft då man avvaktade resultatet av FÖP Vindkraft har i förslaget för utbyggnad av vindkraft kommit fram till att kommunen och dess invånare fram till år 2020 ska främja en utbyggnad av vindenergi så att den uppgår till minst 50 GWh/år.

Miljökvalitetsmålen

Riksdagen antog år 1999 miljökvalitetsmål för Sverige. Målen beskriver de kvaliteter som vår miljö och våra gemensamma natur- och kulturresurser måste ha för att vara ekologiskt hållbara på sikt. Det övergripande målet är att vi ska lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Svedala kommun arbetar med 13 av miljömålen (nr 5. Skyddande ozonskikt, nr 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård samt nr 14. Storslagen fjällmiljö har undantagits):

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god vattenkvalitet
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt djur- och växtliv

Planen bedöms ha större inverkan på mål 1 och 15 samt begränsad inverkan på mål 16. Länsstyrelsen i Skåne län har brutit ner de nationella målen till

delmål och Svedala kommun har därefter tagit fram ett miljömålsprogram med ytterligare lokala mål. Nedan anges vilken påverkan förslaget har på relevanta delmål.

Begränsad klimatpåverkan

Länsstyrelsens har antagit följande delmål för Begränsad klimatpåverkan (Svedala kommun har en likalydande formulering för delmålet):

”El producerad från förnybara energikällor i Sverige skall öka med 10 TWh från 2002 års nivå till år 2010. För Skåne innebär detta 2 TWh el”.

Svedala kommun har därefter antagit följande förslag till åtgärder för Begränsad klimatpåverkan:

”Kommunen ska i den egna verksamheten öka andelen värmeproduktion baserad på förnybara och möjliga energikällor”.

”Kommunen ska arbeta för att öka andelen el- och värmeproduktion baserad på förnybara energikällor i både befintliga bostäder och lokaler samt vid nyproduktion”.

”Konceptet från Västra Hamnen i Malmö Bo01 om 100 procent förnybar lokalt producerad energi för hushållen används i samband med nya bostadsområden och utvärdering av effekterna görs”.

Till 2010 kommer Svedala kommun inte att kunna bidra med så stor del av de 2 TW-h (Terawattimme)/år som Länsstyrelsen angivit som mål. Anledningen är dels osäkerheten om berörda markägares och grannars inställning till vindkraft, dels att prövningstiden för

ÖVRIGA KONSEKVENSER

en anläggning normalt sträcker sig minst ett år, ibland längre. Man ska heller inte glömma att väntetiden för vissa fabriker är över två år. På sikt kan dock Svedala kommun komma att bidra med fem procent av målet (1 TWh motsvarar 1000 GWh).

Oavsett vilken utbyggnad som sker, påverkar förslaget miljömålet i positiv riktning.

God bebyggd miljö

Länsstyrelsens har antagit följande delmål för God bebyggd miljö (Svedala kommun har likalydande formuleringar för det första och tredje delmålet):

”Senast år 2010 skall fysisk planering och samhällsbyggande grundas på program och strategier för hur energianvändningen skall effektiviseras, hur förnybara energiresurser skall tillvara och hur utbyggnaden av produktionsanläggning för fjärrvärme, solenergi, biobränsle och vindkraft skall främjas”.

”Det nationella planeringsmålet för vindkraft är en årlig produktionskapacitet på 10 TWh år 2015. För Skåne innebär detta ett planeringsmål för vindkraft på 2 TWh/år, främst baserat på en utbyggnad till havs”

”För att bevara bullerfria områden skall infrastrukturplaneringen förhindra ytterligare fragmentering av landskapet och använda redan existerande korridorer i stället för nya där landskapet är förhållandevis opåverkat av buller”

Då syftet med denna fördjupning av översiktsplan är att främja en utbyggnad av vindkraft påverkar

planförslaget det första och andra delmålet i positiv riktning.

Även om det tredje delmålet mer riktar sig mot infrastruktur i form av vägar och järnväg berörs andemeningen med delmålet. Planförslaget innebär att delmålet påverkas måttligt negativt. En vindkraftsetablering innebär alltid en tillkommande bullerkälla i landskapet och den ursprungliga bakgrundnivån bestämmer hur kraftig påverkan blir. De föreslagna områdena längs E65:an och 108:an har relativt höga bakgrundsnivåer, varför område Skabersjö – Roslätt, Tejarp och Klågerup innebär en mindre påverkan. Områdena Törringe och Svenstorp är också ur trafikbullersynpunkt relativt bullerfria områden i kommunen. Dock finns vissa störningar inom området från Arrie nätstation. Det är därför osäker om ett tillskott av vindkraft ur bullersynpunkt medför ökad störning.

Man ska ha i åtanke att ljudnivåerna från vindkraftverk normalt är mycket låga och sällan av sådan grad att en förbipasserande intill ett verk uppfattar bullret som en påtaglig störning. Ofta maskeras ljudet av vinden och det ljud som vinden alstrar i vegetationen.

Ett rikt djur- och växtliv

Delar av det nationella miljö kvalitetsmålet för Ett rikt djur- och växtliv lyder:

”Senast år 2010 skall förlusten av biologisk mångfald inom Sverige vara hejdad och biologisk mångfald och biologiska resurser såväl på land som i vatten nyttjas på ett hållbart sätt så att biologisk mångfald upprätthålls på landskapsnivå”. Svedala kommun har åtagit sig att med projektet

Naturen i Svedala kommun bli uppdatera kommunens befintliga naturvårdsprogram i syfte att uppfylla det nationella miljömålet

Planen kan för vissa områden innebära en viss negativ inverkan på målet, men påtagliga och helt irreversibla effekter kommer att minimeras eller helt undvikas under förutsättning att de förebyggande åtgärder som föreslagits vidtas

Övergripande förebyggande åtgärder

Kommunen ska verka för att sakligt informera kommunens invånare om vindkraftens effekter på omgivningen och värdet av en miljövänlig produktion, för att på sikt få en mer positiv inställning till vindkraften.

Kommunen ska verka för att berörda så långt som möjligt ges möjlighet att delta i processen och påverka besluten om anläggningarna.

Kommunen ska verka för att de utpekade områdena tas i anspråk av någon med förankring i bygden samt att berörda som påverkas allra mest av en etablering ska ges möjlighet att vara andelsägare till vindkraftsanläggningen eller på annat sätt få dra nytta av etableringen.

Bygg- och miljönämnden ska använda detta dokument som stöd vid prövning av vindkraftsetableringar.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Tidigare ställningstaganden

Vindkraftspolicy 2001 och översiktsplan 2002

De dokument som tidigare behandlat vindkraft i kommunen är den förra vindkraftspolicyn, som antogs av kommunfullmäktige 2001-03-14 och kommunens översiktsplan 2002, antagen av kommunfullmäktige 2003-03-12. Vid framtagandet av policyn var vindkraftverk med en totalhöjd på mellan 70 – 90 meter och en effekt på upp till 1,5 MW dimensionerade för de riktlinjer man arbetade fram. I policyn beslutades, med hänsyn till landskapsbilden, att kommunen inte skulle tillåta verk med högre totalhöjd än 90 meter. Valda delar ur policyn, däribland begränsningen om 90 meters totalhöjd, lyftes sedermera in i kommunens översiktsplan 2002. Idag är normalhöjden 100 – 140 meter för kommersiella vindkraftverk och effekten är snart uppe i 3 MW. Ett skäl till att man idag tillåter så höga verk som upp till 140 meter, är bl a att de har en lägre rotorhastighet än mindre verk och att störningsupplevelsen därför är mindre.

Den befintliga vindkraftspolicyn och gällande översiktsplan har varit en hämsko för

vindkraftetableringar inom kommunen. I september 2006 beviljades dock det första bygglov för en vindkraftsetablering, trots att verkens totalhöjd stred mot både översiktsplan och vindkraftspolicy. Då flera bygglovsansökningar ligger hos bygg- och miljökontoret för beredning är det angeläget att kommunen tar ett samlat grepp om vindkraftens lämplighet i kommunen, samt anpassar riktlinjerna till nuvarande och kommande vindkraftsteknik.

Energiplan 2005

I kommunens senaste energiplan från 2005, föreslogs att kommunen och dess invånare fram till år 2020 borde främja en utbyggnad av vindenergi så att den uppgår till minst 50 GWh/år. Då dokumentet inte tydligt redogjorde för förslagets konsekvenser samt att den gällande vindkraftspolicyn kraftigt försvårade en uppfyllelse av målet utgick förslaget. Kommunfullmäktige ansåg att innan beslut kunde fattas i frågan fordrades en översyn av den gällande vindkraftspolicyn.

Översyn av vindkraftspolicy blev fördjupning av översiktsplan för vindkraft

Kommunfullmäktige beslutade 2006-03-08 att ge i uppdrag till utvecklingsutskottet att göra en översyn av kommunens vindkraftspolicy, så att den bättre anpassades till teknikutveckling och förslaget i energiplanen. Utvecklingsutskottet tillsatte därefter en arbetsgrupp, som för att på bästa sätt skulle kunna fullgöra uppdraget, erhöll mandat att upprätta en fördjupning av översiktsplan för vindkraft.

Kommunen har samtidigt påbörjat en översyn av den kommuntäckande översiktsplanen, som beräknas färdigställas under våren 2008. Kommunen hinner dock inte invänta omarbetningen av den kommuntäckande översiktsplanen samtidigt som frågan om vindkraft bättre kan belysas med ett eget dokument. Förhoppningen är dessutom att en separat fördjupning av översiktsplan för vindkraft på så sätt kan uppmärksammas och göra det enklare för kommuninvånarna att ta ställning till vindkraft inom kommunen.

Bedömning av miljöpåverkan

Konsekvenserna av en översiktsplan anses enligt 6 kap 11 § miljöbalken alltid medföra en betydande miljöpåverkan, vilket innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) krävs. En miljökonsekvensbeskrivning är upprättad och ingår som en egen del under kapitlet **KONSEKVENSER**. Den största konflikten bedöms vara vindkraftverkens visuella påverkan på landskapsbilden och en kraftigt förändrad närmiljö för närboende.

Varför ett nytt dokument om vindkraft och varför en fördjupning av översiktsplan?

Signaler uppifrån

Riksdagen vill se en snabbare utbyggnad av vindkraften i landet och att den ges en högre prioritet än vad som tidigare varit fallet. I proposition 2005/06:143, som antogs av riksdagen i juni 2006, betonas vikten av att kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter aktivt bidrar till förbättrade förutsättningar för etablering av ny vindkraft. I propositionen talas om vindbruk istället för vindkraft, för att betona kopplingen till den areella näringen.

Kommunen hanterar vindkraft

Uppförande av vindkraftverk med större rotordiameter än två meter är bygglovspliktiga enligt plan- och bygglagen (PBL), 8 kap 2 §. Om verken får betydande inverkan på omgivningen eller förläggs inom område där stor efterfrågan på mark föreligger eller om verken inte kan prövas med bygglovsprövning eller förhandsbesked, krävs enligt 5 kap 1 § PBL prövning genom detaljplan. I Svedala kommun är det bygg- och miljönämnden som prövar bygglov och förhandsbesked samt upprättar detaljplaner. Prövningen sker mot PBL.

Parallellt och oberoende av utfallet av PBL-prövningen prövas även vindkraftsetableringars lämplighet enligt miljöbalken (MB). Mindre anläggningar, mellan 125 kW och 25 MW, ska prövas av kommunens bygg- och miljönämnd genom den anmälningsplikt som gäller för dessa anläggningar. De nya gränserna trädde i kraft den 1 december 2006. Då ett tillstånd ger ett säkrare rättskydd åt vindkraftsexploatören och underlättar finansiering talar dock det mesta för att de flesta exploatörer i fortsättningen kommer att söka frivilliga tillstånd hos Länsstyrelsen.

Förenklat kan man säga att vid prövning enligt plan- och bygglagen beaktas användning av mark, lokalisering och utformning, medan prövning enligt miljöbalken framför allt sörjer för att verksamheten uppförs och drivs på ett sådant sätt att olägenhet för miljön eller människors hälsa inte uppstår.

Allt större verk

I slutet av 2004 installerades de första prototyperna i 5 MW-klassen med en rotordiameter på 110 meter. Dessa är tänkta för placering till havs. Man har även börjat diskutera ännu större verk med effekt på 20 MW och med 225 meters rotordiameter. Nya material, främst kolfiber som komplement till glasfiber och trä, kan skjuta fram gränsen för bladstorleken ytterligare. Även om sådana stora vindkraftverk är tänkta för etablering till havs, verkar tekniken inte sätta gränser för hur stora vindkraftverk vi kan förvänta oss på land. De problem man brottas med idag är dock transporterna, där vägnät och broar sätter gränser för storleken på verken. I vilket fall som helst har tekniken sprungit ifrån den gällande

vindkraftspolicyn, vilket talar för att även föreliggande dokument har ett behov av regelbunden översyn.

Kommunens viljeyttring

En utbyggnad av vindkraften är en viktig fråga för Svedala kommun. Samtidigt som den påverkar både landskapsbild och kringboende, kan kommunen bidra med förnyelsebar energi och en omställning till ett hållbart samhälle. Bygg- och miljönämnden är inrättad av kommunfullmäktige att som myndighet bl a pröva ärenden enligt plan- och bygglagen och miljöbalken.

Kommunfullmäktige får i enskilda ärenden inte påverka nämnden i dess beslut. Däremot kan kommunfullmäktige genom en fördjupning av översiktsplan med avseende på vindkraft ange hur nämnden i stort bör pröva etableringar av vindkraft och ange var det kan vara lämpligt eller olämpligt att etablera vindkraft.

Politiskt ställningstagande

En utbyggnad av vindkraft påverkar landskapsbilden, ibland negativt. Att bygga vindkraftverk innebär därför ett politiskt ställningstagande där man godtar vindkraftverkens effekter på omgivningen mot värdet av en miljövänlig energiproduktion. Anledningen till att ställningstagandet är ”politiskt” är att det i sig är omöjligt att vetenskapligt väga t ex en förändrad landskapsbild mot en klimatkatastrof. Kommunfullmäktige har signalerat att efter antagandet av den fördjupade översiktsplanen, besluta om ett utbyggnadsmål för vindkraften i Svedala kommun. Beslutet kan innebära att kommunen och dess invånare fram till år 2020 ska främja en utbyggnad av lokalt producerad

FÖRUTSÄTTNINGAR

vindenergi så att den uppgår till minst 50 GWh/år. Det motsvarar 10 – 12 vindkraftverk i storleksordningen 2,5 – 3 MW.

Förutsägbarhet

Plan- och bygglagen ger en allmän vägledning för hur byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas. Lagen anger att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt rådande behov. Företråde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning (2 kap 1 §). Byggnader ska placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Byggnader ska ha en yttre form och färg som är estetiskt tilltalande, lämplig för byggnaden som sådan och som ger en god helhetsverkan (3 kap 1 §). Vidare ska byggnader placeras och utformas så att deras avsedda användning inte verkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat sätt medför fara eller betydande olägenhet för omgivningen (3 kap 2 §). Byggnader ska dessutom uppfylla tekniska egenskapskrav (3 kap 3 §).

Lagtexten ger dock för de flesta av oss i förväg inga svar på hur och var det kan vara möjligt att uppföra vindkraftverk. En fördjupning av översiktsplan pekar ut var det är lämpligt att etablera vindkraftverk samt ger riktlinjer för prövning i det enskilda fallet. Planen underlättar prövningen för tjänstemän och politiker inom bygg- och miljönämnden och skapar förutsägbarhet för boende i kommunen, markägare som funderar på att etablera vindkraft och för

redan etablerade vindkraftsexploatörer i regionen. Även andra myndigheter och organ, såsom Länsstyrelsen och Region Skåne har nytta av att veta kommunens ståndpunkt. Denna fördjupning ska redovisa var det kan vara möjligt respektive svårt att etablera vindkraft.

Aktiv planering viktig

En vindkraftsetablering sker vanligen på initiativ av ett enskilt företag eller en markägare. Även om markägogränser, tekniska och ekonomiska förhållanden sätter gränser för lokalisering och utformning av anläggningarna och kopplingen mellan översiktlig planering och genomförande av vindkraftsutbyggnad hittills har varit svag, är översiktsplanen viktig som instrument. En övergripande planering är nödvändig för att kunna styra utbyggnaden av vindkraft till platser där få människor störs och viktiga natur- och kulturvärden inte skadas. Det är därför angeläget att kommunen med en aktiv planering försöker styra utbyggnaden av vindkraft ur ett helhetsperspektiv.

Trycket på utbyggnad av vindkraft har gett vindkraftsintressenter vind i seglen. Länsstyrelsen, som är överprövande instans vid vindkraftsetablering, har i enlighet med direktiven ovanifrån visat en allt mer generös inställning till vindkraftsetableringar. Svedala kommun är ett tätt befolkat kulturlandskap, med flera överlagrande riksintressen och stora natur- och kulturvärden. Det finns få lämpliga platser för vindkraft i kommunen, kanske färre än de markägare eller etablerade vindkraftsbolag som är intresserade av att pröva en vindkraftsetablering hos kommunen. I de fall bygg- och miljönämnden inte anser sig

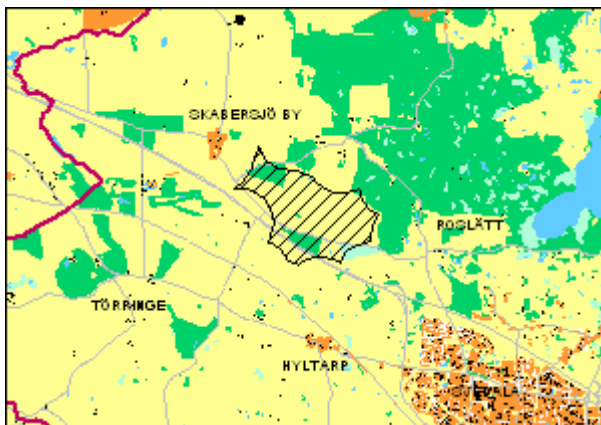
kunna tillstyrka bygglov eller en anmälan är det avgörande att nämndens argument är väl underbyggda. Sakskäl och motiv måste utvecklas utifrån lagstiftning, fördjupning av översiktsplan och aktuell plats. Även om det inte räcker med att bara hänvisa till allmänna riktlinjer i översiktsplanen har en demokratiskt förankrad översiktsplan betydelse för utfallet.

Allmänt intresse enligt 3 kap 8 § Miljöbalken

Det finns många motstående intressen till vindkraftsetableringar inom kommunen. De få platser och områden som är lämpliga för vindkraftsetableringar utgör därför ett allmänt intresse för kommunen. De omfattas därmed av miljöbalkens 3 kap 8 §, som anger att markområden som är särskilt lämpliga för energiproduktion så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av sådana anläggningar. Områden som är av allmänt intresse hävdas lämpligast genom kommunens översiktsplan.

Energimyndighetens riksintresse

Energimyndigheten har med stöd av just 3 kap 8 § miljöbalken beslutat att område M4 – Skabersjö by är av riksintresse för energiproduktion. Området omfattar drygt 170 ha och är beläget mellan Roslätt och Skabersjö by.

Område av riksintresse för energiproduktion

Vindkraftens miljö- och hälsoeffekter

Livscykelanalys

Förhållandet mellan energiförbrukningen för material, framställning, transport, uppförande, drift, nedmontering och bortskaffande och den förväntade energiproduktionen anger energibalansen för ett vindkraftverk. Livscykelanalys (LCA) har visat att ett vindkraftverk ”återbetalats” energimässigt på mellan 3 och 9 månader beroende på vindförhållandena på platsen.

Buller

En dominerande del av ljudet från ett vindkraftverk är av aerodynamiskt ursprung och

alstras vid bladens passage genom luften. Detta ljud är av bredbandig karaktär och upplevs vanligen som ett väsende eller svischande ljud. Fysikaliskt har ljudet stora likheter med det ljud som alstras av vinden i vegetation av olika slag. Moderna aggregat tenderar att ge ungefär samma källjudnivå, 100-105 dBA, oberoende av verkens effekt. Mätningar av infraljudsnivåerna från vindkraftverk har visat på så låga nivåer att de saknar betydelse ur störningssynpunkt för människor. Ljudoptimering innebär att vindkraftverken vid vissa tillfällen stängs av eller tillåts producera mindre för att minska bullerpåverkan i de fall bullerriktvärdena annars skulle överstiga. Naturvårdsverket, Boverket och Energimyndigheten rekommenderar för närvarande riktvärdet 40 dBA ekvivalent utomhus vid bostäder för vindkraftsbuller. Naturvårdsverket arbetar dock för närvarande med att ta fram nya allmänna råd för buller från vindkraftverk. Bl a kan riktvärdet för rekreatiomsområden komma att sänkas till 35 dBA.

Skuggor och reflexer

Skuggeffekterna från vindkraftverk innebär två olika typer av visuell störning. Dels den effekt som uppstår då man tittar mot vindkraftverket med den lågt stående solen bakom. De snabba växlingarna mellan starkt motljus och skugga ger upphov till ett ljusflimmer som upplevs som störande. Den andra visuella effekten uppstår när man upplever slagskuggorna från rotorn röra sig över marken och andra vertikala objekt. Slagskuggor kan upplevas såväl i medljus som i motljus, medan flimmereffekten givetvis endast kan observeras i motljus. Effekternas styrka beror på hur starkt ljuset är och på hur nära skuggkällan (vindkraftverket)

man befinner sig. På längre avstånd blir skuggorna mer diffusa. Slageffekten kan vid starkt solljus upplevas som påtaglig på minst 600-700 meters avstånd och är uppfattbar upp till en kilometer bort. I vissa riktningar under en mycket begränsad tidsperiod på dygnet och under vissa väderleksförutsättningar, kan alltså skuggeffekterna vara den helt dominerande störningsfaktorn.

Även om skuggor har ökat i betydelse när verken blivit högre och större, kan problemet elimineras genom skuggoptimering. Sensorer gör det möjligt att verken kan stängas av vid de tillfällen då skuggstörning uppstår. En annan lösning är att den som upplever sig störd av skugga själv stänger av verket under den tid besvärande skuggstörning inträffar. Eftersom det är ytterst korta stunder det gäller, blir bortfallet i produktionen försumbar.

Enligt Boverkets nuvarande rekommendationer bör den faktiska skuggeffekten på en störningskänslig plats vara högst åtta timmar per år. Med störningskänslig plats menas tomt med störningskänslig bebyggelse. Med störningskänslig bebyggelse avses förutom bostads- och fritidshus även lokaler för skola, vård och arbetsplatser. Vid prövningen är det i praktiken omöjligt att beräkna den faktiska skuggeffekten, varför oftast den astronomiskt maximalt möjliga skuggeffekten anges. Den får inte överskrida 30 timmar per år eller 30 min per dag och avser den tid när solen skiner från soluppgång till solnedgång från molnfri himmel och när rotorytan står vinkelrätt mot solinstrålningen under det att verket är i drift. Tidigare gav rotorbladen upphov till besvärande reflexer. Idag dämpas dessa genom att bladen målas matta.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Visuell påverkan

Samtidigt som vindkraftverken har blivit tystare och möjliga att styra tekniskt, har utvecklingen gått mot allt större och högre verk.

Vindkraftsanläggningarna blir därmed ett allt mer påtagligt inslag i den miljö de etableras i. Därför är de visuella frågorna numera en väsentlig utgångspunkt för bedömningen av avstånd mellan bostäder och vindkraftverk. Upplevelsen av vindkraftverk är individuell men påverkas av många faktorer, däribland hur stor del av synfältet som upptas av vindkraftverk, både vertikalt och horisontalt. Plan- och bygglagen anger att byggnader och anläggningar ska placeras och utformas så att de inte medför fara eller betydande olägenhet för omgivningen (3 kap 2 §). Andra kommuner har som minsta avstånd mellan bostäder och vindkraftverk angett 250 – 1000 meter, medan Boverket anser att ett rimligt minsta avstånd kan vara 500 – 1000 meter. I en remissversion av utpekande av nya områden av riksintresse för vindkraft utgår Energimyndigheten från 400 meter mellan bostäder och vindkraftverk. Länsstyrelsen i Skåne län rekommenderade i sitt svar till Energimyndigheten ett minsta avstånd om 500 meter till bostäder.

Nedisning

Nedisning av vindkraftverk förekommer främst i kalla klimat och är så vitt man vet mycket ovanligt i Skåne. Vid viss väderlek t ex underkyllt regn kan det dock inte helt uteslutas att en ishinna kan skapas. Då bladen är flexibla bryts dock normalt isen loss från bladen och faller rakt ner mot marken. Någon ”slungeffekt” är inte påvisad. Vid risk för nedfallande snö och is kan i vissa fall behövas säkerhetsavstånd och varningsskyltar. På

vindkraftverk som placeras i arktiskt klimat förekommer även avisningssystem.

Mark, flora och hydrologi

Uppförande av vindkraftverk kräver tillfartsvägar, vanligen fyra meter breda, och uppställningsytor på ungefär 30 x 30 meter för avlastning av verk och uppställning av kran. Förutom schaktning och gjutning av betongfundament krävs dessutom etablering av lednings- eller kabeldragning och installationer av transformatorbyggnader. Negativa effekter på mark, flora och hydrologi uppstår främst under själva uppförandet av ett verk, som normalt tar ca två månader. Effekterna bör kunna minimeras med väl anpassad anläggningsteknik. Påverkan eller eventuella skador är övergående och oftast sker en återhämtning inom två till fem år.

Fauna

De flesta undersökningarna tyder på att få fåglar kolliderar med vindkraftverk. Risken är större då vindkraftverk placeras vid stora koncentrationer av fågelsträck. Fågelsträck ändrar oftast sin rutt redan någon kilometer från det nya hindret, både i sid- och höjddled. Vad gäller häckande, rastande och födosökande fåglar kan vindkraftverken ha en skrämseffekt. Olika arter påverkas dock olika av vindkraftsetableringar.

Fladdermöss har en låg reproduktionsförmåga och det tar tid för en population att återhämta sig om antalet fladdermöss sjunker. Arter som flyttar sommar och vinter drabbas mer. När fladdermössen flyger över öppet hav, utgår de från uddar. I Sverige har man funnit flera sådana områden i Skåne, på Öland och södra Gotland. På samma sätt följer de gärna linjer i landskapet. Detta

kan ge vägledning vid lokalisering av nya vindkraftverk. Vid dimma, hård nederbörd och under mörka nätter ökar riskerna för kollision. Fladdermössens beteende är ett svårt och utforskat område och deras uppträdande verkar vara starkt betingat av lokala betingelser.

Varken tama eller vilda däggdjur verkar störas av vindkraftverk. Dock har farhågor framförts från allmänheten om att vindkraftverken skulle vara störande för t ex hästar. Det finns inga vetenskapliga studier genomförda huruvida hästar störs av vindkraftverk. Generellt sett skyggar hästar ofta för skuggor på marken, men verkar mindre störda av företeelser ovanför huvudet. De kan bli mycket skrämda av en rörlig skugga på marken och generellt reagerar de med stor misstänksamhet på allt nytt. De flesta vänjer sig vid det nya fenomenet om inget obehagligt händer i samband med detta.

Utsläpp och avfall

De kemikalier som används är främst oljor till växellådor och hydraulsystem. Dessa oljor analyseras med jämna mellanrum och byts då de inte längre är godkända. Normala bytesintervaller är mellan tre och fem år. Till detta kommer filter avfettningssmedel samt övrigt avfall som uppstår vid underhåll och service av verken.

Vindkraftens påverkan på landskapet

Vindkraften utgör en ny typ av industriarkitektur som möter landskapet. Till skillnad från annan mer gradvis förändring av landskapet kan en vindkraftsetablering förändra landskapet över en dag. Vindkraftsanläggningar är genom sin storlek och rotorbladens rörelser oftast synliga på stora avstånd och kan utgöra dominerande inslag i landskapet.

Landskapstyper och visuell tålighet

Ett småskaligt landskap är oftast mindre tåligt för storskalig vindkraftsetablering än ett storskaligt slättlandskap. Ett komplext landskap kan resultera i att vindkraftsanläggningen utgör ett element i mängden och därför blir en del av komplexiteten. Samtidigt finns det också en risk att vindkraftverk innebär det där sista elementet som gör att landskapet blir för rörigt. Förekomst av rums- och siktavgränsande element, så som terrängformationer och vegetation, ökar oftast den visuella tåligheten.

Ju öppnare landskap och ju högre vindkraftverk, desto längre syns de och påverkar därmed större områden. Men vad betyder det att man ser ett vindkraftverk? Man kan generellt inte ange ett avstånd där vindkraftsverken dominerar, samverkar eller underordnar sig landskapet, eftersom detta

beror på det aktuella landskapet, anläggningens utformning och vad som anses vara dominerande eller inte.

Inom kommunen finns olika landskapstyper representerade. De är olika känsliga för etableringar av vindkraft. De nedan beskrivna landskapstyperna är hämtade ur Länsstyrelsens landsbygdsprogram.

Söderslätt

Landskapstypen breder ut sig i kommunens västra delar och karaktäriseras av en flack svagt böljande jordbruksbygd med utspridda gårdar. Rätvinkliga sammanlagda ägor och få odlingshinder är ett resultat av en långt driven rationalisering. De urbana inslagen, så som elledningar och vägar, är påtagliga men den lantliga karaktären med kyrktorn, gårdar och byar sammanknutna av mindre vägar överväger.

Vindkraftsetableringar inom denna landskapstyp syns på långt håll och i många riktningar i det flacka, trädlösa landskapet och får betecknas som relativt känsligt för vertikala inslag i det annars så horisontella landskapet. Samtidigt kan de moderna inslagen och dess skala appellera till vindkraften, i synnerhet då det har koppling till jordbruksnäringen.

Lund - Helsingborgslätt

Området berör endast en liten del av norra kommunen och påminner mycket i sin karaktär om Söderslätt.

Sydsånska backlandskapet

Landskapstypen är vanlig inom kommunen och är representerad i de sydvästra och norra delarna.

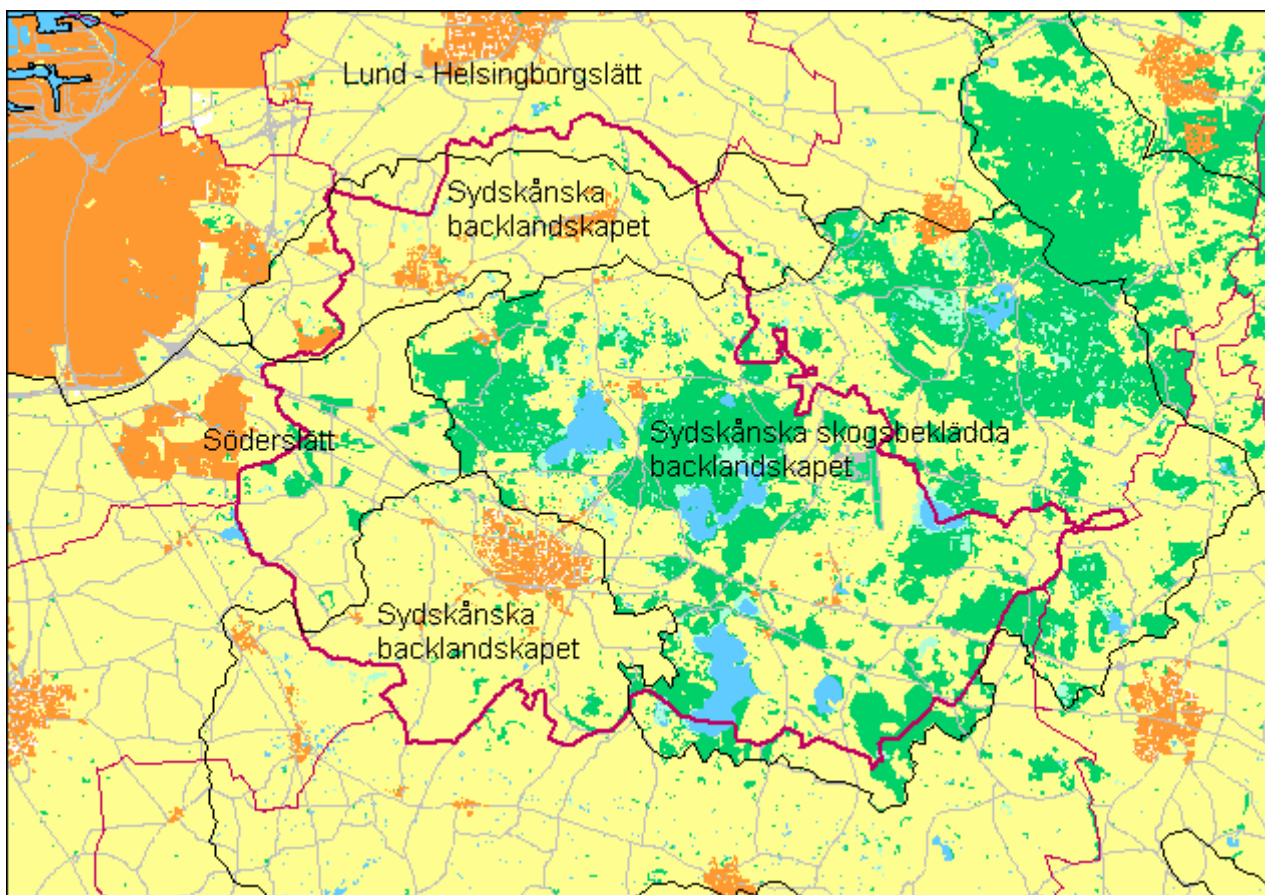
Den karaktäriseras av ett flackt svagt böljande landskap. Träd och dungar kring bebyggelse utgör viktiga element i områdets öppna delar. Högre element placerade på kullar (vindmöllor, kyrkor etc) skapar tydliga riktmärken och orienteringsförmåga i det kuperade och öppna landskapet, som även präglas av byar och omkringliggande större gårdar och gods. Andra typiska inslag är alléer och pilerader

Topografin skapar en småskalighet. Störningar kan lokalt upplevas längs kommunikationsleder och kraftledningar. Vindkraftsetableringar inom denna landskapstyp syns kanske inte lika långt som i slättlandskapet, men även här är det flackt och trädlöst. Landskapet får betecknas som relativt känsligt för etableringar, i synnerhet på platser som upplevs som småskaliga.

Sydsånska skogsbeklädda backlandskapet

Landskapstypen är representativ för kommunen och förekommer i de skogsbeklädda partierna. Ädellövskogar, sjöar och gods är dominanta särdrag i området. Under medeltiden anlades ett kloster i Börringe, ett riksfäste i Lindholmen och flera andra adliga borgar. Det medeltida landskapet är fortfarande väl avläsbart genom de olika objekten. Samtliga sjöar är klassade som regionalt värdefulla och har ett värde för friluftslivet. Området är fågelrikt och utgör ett kärnområde för kronhjorten. Skogslandskapet består till övervägande del av lövskog. Det öppna landskapet består av åkrar, ängar och betesmarker på små till medelstora fält. I skogsmarkerna är yverna starkt begränsade av både vegetation och topografi, vilket skapar en liten skala. I de öppna områdena upplevs skalan som något större.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Landskapstyper inom Svedala kommun. Källa: Länsstyrelsen landskapsbygdsprogram

Områdets topografi gör att vindkraftsetableringar inte behöver bli så visuellt påtagliga i landskapet. Däremot är de medeltida elementen känsliga för moderna inslag och landskapets småskalighet känsligt för storskaliga inslag.

Landskapstyper och tidssamband

Ett landskap med prägel av det moderna samhället har andra förutsättningar att tåla vindkraftverk än ett landskap där få förändringar skett under 1900- talets senare hälft. Det handlar inte om att äldre företeelser har ett högre värde än senare tiders uttryck, utan vilka egenskaper som bäst kan stå i samklang med och därmed bäst kan tåla en vindkraftsetablering.

Den vanligaste landskapstypen i kommunen är det landskap som har kontinuitet från förindustriell tid fram till idag. Bebyggelselägen, vägsystem och markanvändning är relativt intakta sedan århundraden tillbaka samtidigt som sentida teknik och expansion gjort sina avtryck. Här finns bl a tätortsexpansion, stationssamhällen och egnahemgrupper, rationell odlingsproduktion maskinhallar och handelsträdgårdar, modernt skogsbruk och återplaneringar (främst gran), motorvägar, järnvägar och kraftledningsgator, nedlagda sockerbruk och tegelbruk.

Förändringarna visar på en kontinuitet fram till vår tid och landskapet har därför en tålighet för nya inslag. Vindkraftverk kan etableras här, men inte överallt och inte hur många som helst; lokalisering, skala och antal måste övervägas.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Större grupper av vindkraftverk hör inte hemma här och det måste vara relativt väl tilltagna avstånd mellan de olika vindkraftsanläggningarna.

Kommunen har även inslag av det medeltida landskapet, som fortfarande är väl avläsbart och skapar ett landskap av historisk karaktär. Även om slotten och herrgårdarna inte lämnats orörda under 1900-talet skapar byggnader och deras omgivningar ett stort tidsdjup bakåt, i detta fall till medeltiden.

De historiska landskapen är sårbara för vindkraftverk. Vindkraftverkens skala och karaktär av modern teknologi i rörelse kan i sådana miljöer lätt konkurrera ut det historiska landskapets element. Platsen dras in i nutid och den historiska känslan försvinner.

För många människor kan även ädellövskogarna inom kommunen ge intryck av en naturmiljö som inte har präglats av någon synlig mänsklig påverkan. Sådana landskap betecknas som tidlösa och har stora symbolvärden och stora rekreativa värden. Vi söker oss gärna till dessa platser där det mänskliga blir smått i relation till den storslagna naturen. Bokskogen kan för många vara en sådan plats.

Upplevelsen av landskapsförändring

En avgörande faktor för hur pass störande en vindkraftsetablering kan upplevas är våra förväntningar på landskapet. Man störs normalt mer om förväntningen är avkoppling i ett rofylt landskap jämfört med t ex om man brukar marken. Man upplever troligen anläggningen annorlunda då man passerar förbi den, jämfört med om man betraktar den från uteplatsen vid sin bostad. Har

man haft möjlighet att delta i processen och påverka besluten om anläggningen störs man normalt mindre, dels eftersom olyckliga placeringar kan undvikas, dels för att man fått vara just delaktig. En positiv inställning till vindkraft innebär oftast att man störs mindre av en vindkraftsetablering. Man gör då jämförelser mellan vindkraftens effekter på omgivningen och värdet av en miljövänlig produktion. Är man andelsägare till vindkraftverket, och tjänar på anläggningen, störs man som regel mindre, än om det är någon exploatör utan förankring i bygden som uppfört och äger vindkraftverket.

Lagstiftning

Plan- och bygglagen

Övergripande tillämpning

Vid planering ska 2 kap 2 § plan- och bygglagen tillämpas: ”Planläggning skall med beaktande av natur- och kulturvärden, främja en ändamålsenlig struktur och en estetisk tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden, kommunikationsleder och andra anläggningar. Även från en social synpunkt god livsmiljö, goda miljöförhållanden i övrigt samt en långsiktig god hushållning med mark och vatten och med energi och råvaror ska främjas.”. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning (2 kap 1 §). Vidare ska byggnader placeras och utformas så att deras avsedda användning inte verkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat

sätt medför fara eller betydande olägenhet för omgivningen (3 kap 2 §).

Översiktsplan

I en bygglovsansökan eller ett tillstånds-/anmälningsförfarande (enligt miljöbalken) behandlas oftast endast det aktuella projektet och dess konsekvenser. Att bedöma hur många vindkraftsanläggningar som är lämpligt för en trakt sett i ett helhetsperspektiv är ofta inte möjligt utifrån ett enskilt projekt. För det krävs en mer samlad analys över bygden och regionen. Därför ingår som en del i kommunens uppdrag med den översiktliga planeringen att bedöma och redovisa förekomsten av lämpliga eller olämpliga områden för vindkraftsetableringar. I den översiktliga planeringen beaktas enbart de allmänna intressena; ingen avvägning görs mellan allmänna och enskilda intressen. Allmänna intressen är bl a hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Genom att tydligt ta ställning innan exploatering blivit aktuell kan kommunen skaffa sig en god planberedskap för att kunna underlätta en utbyggnad av vindkraft om detta är kommunens vilja och ge tydliga besked om att utbyggnad inte är lämplig. Att områden angetts som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen är också en förutsättning för att kunna använda områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen för att säkra dessa för vindkraftsutbyggnad, eller tvärtom, hålla områden fria runt lämpliga områden

FÖRUTSÄTTNINGAR

Detaljplan och områdesbestämmelser

I 5 kap 1 § plan- och bygglagen anges när detaljplan måste upprättas. I paragrafen anges bl a att det ska ske för ny sammanhållen bebyggelse och för enstaka byggnad vars användning får betydande inverkan på omgivningen, om tillkomsten av den byggnaden inte kan prövas i samband med ansökan om bygglov eller förhandsbesked.

I den mån kommunen mot den bakgrund av bestämmelsen i 5 kap 1 § PBL anser att det finns så många frågor och intressekonflikter att lösa som kräver bindande reglering, t ex gällande naturmiljö, kulturmiljö, placering, utformning, höjder, vägar och bebyggelse, kan kommunen ställa krav på att en detaljplan upprättas som förutsättning för etablering.

Om markanvändningen i översiktsplanen behöver läggas fast på ett juridiskt bindande sätt för att säkerställa ett allmänt intresse, t ex vindkraft eller för att inrätta skyddsområden för att förhindra olämplig bebyggelse i vindkraftverkens närhet kan det vara tillräckligt att kommunen inför områdesbestämmelser. Kopplingen till översiktsplanen är då nödvändig.

Det är också möjligt att på ett strategiskt sätt kombinera detaljplan och områdesbestämmelser. Exempelvis kan detaljplan upprättas som en kärna där vindkraftverken sätts upp och inom ett område runt kärnan antas områdesbestämmelser. Områdesbestämmelser kan ha olika funktioner, t ex kan området utgöra skyddsområde runt vindkraftsexploateringen.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

En miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas enligt 5 kap. 18 § plan- och bygglagen, ”om detaljplanen medger en användning av mark eller av byggnader eller andra anläggningar som innebär en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållning med mark och vatten och andra resurser”. Till en översiktsplan ska dock alltid upprättas en MKB. Det har bildats en praxis att den MKB som tas fram vid miljöbalksprövningen av en vindkraftsetablering även används som beslutsunderlag vid PBL-prövningen.

Miljöbalken

1 kap 1 § miljöbalken anges att lagen ska tillämpas så att mark används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt god hushållning tryggas. Det innebär att vid en prövning av ett tillstånds- eller anmälningsärende ska hänsyn tas till om den aktuella platsen, ur god hushållningssynpunkt, är lämplig för vindkraft.

Enligt 2 kap 4 § miljöbalken ska för verksamheter och åtgärder som tar i anspråk markområden, en sådan plats väljas som är lämplig med hänsyn till 1 kap 1 § samt 3 och 4 kap miljöbalken. För all verksamhet och alla åtgärder ska en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I vindkraftsärenden är särskilt bestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken aktuella.

Enligt 3 kap 1 § miljöbalken ska markområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Enligt 3 kap 8 § miljöbalken ska markområden för energiproduktion skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar. Energimyndigheten har ansvaret för att utpeka sådana områden som är av riksintresse för vindkraft.

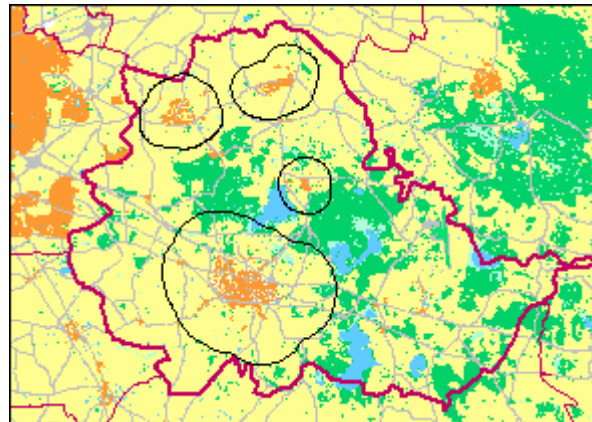
ANALYS

Motstående intressen till vindkraft

Med utgångspunkt ur plan- och bygglagens samt miljöbalkens bestämmelser anges nedan allmänna intressen som är motstående till en vindkraftetablering.

Tätorter

I kommunens översiktsplan redovisas de utbyggnadsområden som kommunen anser vara lämpliga för bostäder i framtiden – områdena täcker utbyggnadsbehovet för 30 – 40 år framåt i tiden, beroende på utbyggnadstakt. Även om vi idag tror oss veta hur våra tätorter kommer att utvecklas i framtiden står vi med facit i hand först då. Ändrade förutsättningar runt kommunens tätorter kan öppna upp områden som idag är ointressanta för bostäder eller släcka ut områden som nu är intressanta. Denna ovisshet ger skäl till ett generöst vindkraftsfritt område runt tätorterna. Vindkraftsetableringar ska inte kunna stå i vägen för tätortsexpansion. Svedala tätort ska med en zon av två kilometer hållas fritt från vindkraftverk. Bara, Klågerup och Holmeja ska hållas fria med en zon av en kilometer.

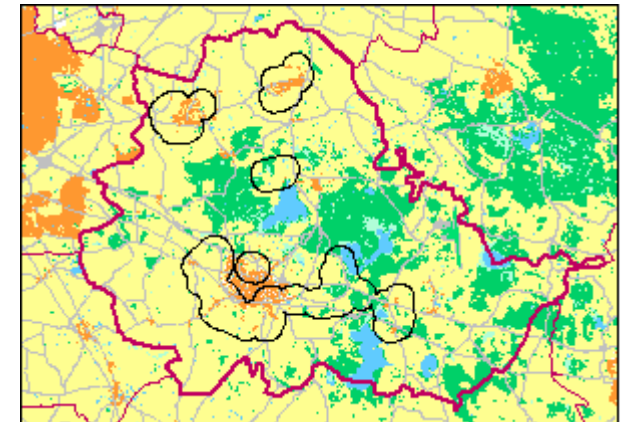
Hänsynszon runt tätorter. 2 km runt Svedala, 1 km runt övriga orter

Utbyggnadsområden

De flesta av de utbyggnadsområden för bostäder som utpekade i översiktsplanen ansluter till tätorterna och omfattas i de flesta fall av tätorternas frizon enligt vidstående beskrivning. I de fall kommunen finner lämpliga områden för nya bostäder på andra platser i kommunen (exempelvis utbyggnadsområdena Fjällfota och Börringekloster i ÖP 2002), finns skäl för att även runt dessa områden hållas fritt från vindkraftverk. Utbyggnadsområden för bostäder utpekade i översiktsplanen ska var och en med en zon av 600 meter hållas fria från vindkraftverk.

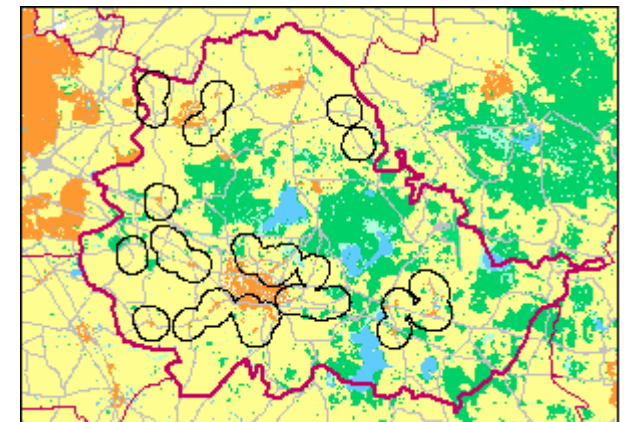
Samlad bebyggelse

Byarna i kommunen benämns i översiktsplanen som samlad bebyggelse. I översiktplanen ges möjlighet till förtätning av byarna genom byggnation på lucktomter och annan lämplig mark.

Hänsynszon runt utbyggnadsområden utpekade i ÖP 2002

På lång sikt kan vi således förvänta oss en viss nybyggnation i byarna, varför det finns skäl till att runt byarna hålla fritt från vindkraftverk. Samlad bebyggelse ska med en zon av 600 meter hållas fria från vindkraftverk.

Hänsynszon runt samlad bebyggelse (byarna)

ANALYS

Enskilda bostäder

Vid lokalisering och drift av vindkraftverk ska gällande riktvärden för buller och skuggor inte överskridas vid bostäder. Med gällande riktvärden avses de riktvärden som av praxis tillämpas vid det aktuella prövningstillfället. Om olägenheter i form av buller, skuggkastning, reflexer eller andra störningar ändå uppstår, ska åtgärder vidtas så att störningarna upphör.

Med beaktande av de höga vindkraftverk som för närvarande uppförs ska dock visuell upplevelse, trivsel och säkerhet vara dimensionerande för avstånd mellan enskilda bostäder och vindkraftverk. Ett rimligt avstånd mellan enskilda bostäder och vindkraftverk är ca 600 meter, men prövas i det enskilda fallet.

Vägar och järnvägar

De tillfällen som vi vanligast kommer i kontakt med eller ser vindkraftverk är vid färd genom landskapet. Den visuella störningsupplevelsen kan vara påtaglig för vindkraftverk som placerats alltför nära vägar och i värsta fall kan de inverka menligt på trafiksäkerheten.

Enligt Vägverket ska avstånd till väg vara minst totalhöjden, dock minst 50 meter oavsett vägtyp. Hänsynsavstånd till övriga vägar prövas i det enskilda fallet. Vid rangerbangård bör skyddsavståndet studeras extra. Det är framförallt säkerhetsfrågorna kring kontaktledningarna som avgör slutligt avstånd.

Banverket arbetar med att ta fram ett nytt signal- och trafikövervakningssystem med informationsöverföring via radiolänkar. Placering

av varje enskilt verk och placering inom grupp måste därför prövas och avgöras från fall till fall.

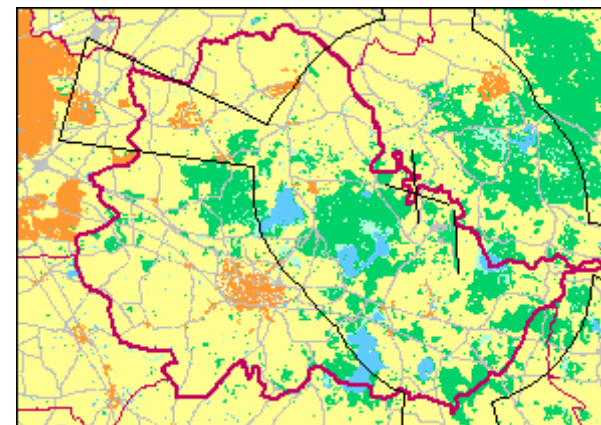
Flygplats av riksintresse/allmänt intresse

Vindkraftverk kan dels utgöra ett fysiskt hinder för flyget, dels påverka kommunikations-, navigerings- och övervakningssystem. Hinderfrihetszonen, som för Malmö Airport är 6000 meter från banändarna (exklusive start- och landningskonerna, som är 15 000 meter), begränsar högsta tillåtna byggnadshöjd inom zonen.

Vid ansökan om uppförande av vindkraftverk högre än 40 meter, oavsett placering, ska samråd alltid ske med Luftfartsstyrelsen. Vid placering av vindkraftverk, eller andra objekt med högre byggnadshöjd än 10 meter inom hinderfrihetszonen, ska samråd alltid ske med flygplatsen.

Utöver hinderaspekten kan torn och rotorblad reflektera utsända signaler och ge upphov till felaktig bäringsinformation eller utsläckning av signalen.

Vindkraftsetableringar inom kommunen ska alltid ske i samråd med Luftfartsstyrelsen och i förekommande fall med flygplatsen. För den i bilden redovisade hinderfrihetszonerna har beaktats befintlig bana, i översiktsplanen utpekad tvärbana samt tänkt parallellbana. Tvärbanans hinderfrihetszon utesluter inga intressanta vindkraftsområden. Parallellbanan utreds i ett tidigt stadium.

Hinderfrihetszoner för befintlig, tvär- och tänkt parallellbana

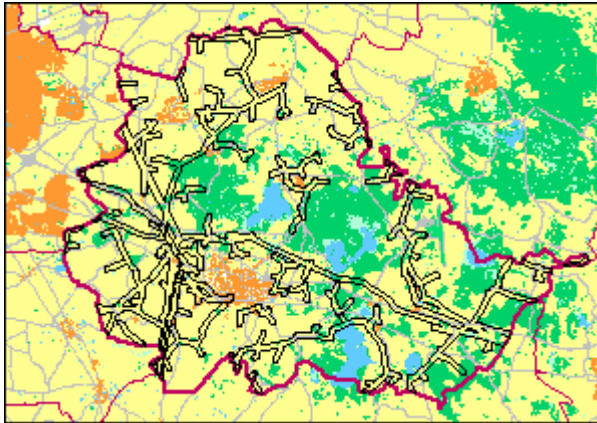
Kraft- och gasledningar

Ett skyddsavstånd av vindkraftverkets totalhöjd, dock lägst 100 meter, ska hållas till kraftledningar och högtrycksledning för gas

Telekommunikationer

Vindkraftverkens torn och de roterande turbinbladen kan komma att negativt påverka signaler som används vid trådlös kommunikation. Detta gäller TV och radio, telekommunikation samt navigering

ANALYS

Skyddsavstånd till kraftledning och större gasledning

Risken för störningar ökar med storleken på verken och vid inslag av metall i bladen. Detta problem kan ofta åtgärdas med tekniska lösningar, ex kan radiolänkstråk ledas om vilket då bör bekostas av vindkraftsexploatören.

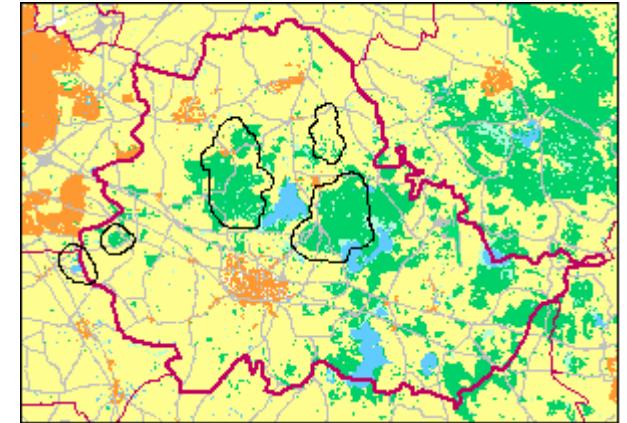
Radiolänkstråk och andra trådlösa kommunikationssystem är sekretessbelagda. Teracom ansvarar för driften av samhällsviktiga telekom-, radio- och TV-nät och det är först vid samråd kring konkreta vindkraftsprojekt som svar kan ges om konflikt kan uppstå. Vindkraftsetableringar inom kommunen ska alltid ske i samråd med Teracom eller motsvarande organ.

I Svedala kommun finns stora områden som är av riksintresse för naturvård, kulturmiljö och friluftsliv. I områdena finns värden som är av nationell betydelse. Värdena beskrivs bl a i översiktsplanen. I miljöbalken anges att områdenas

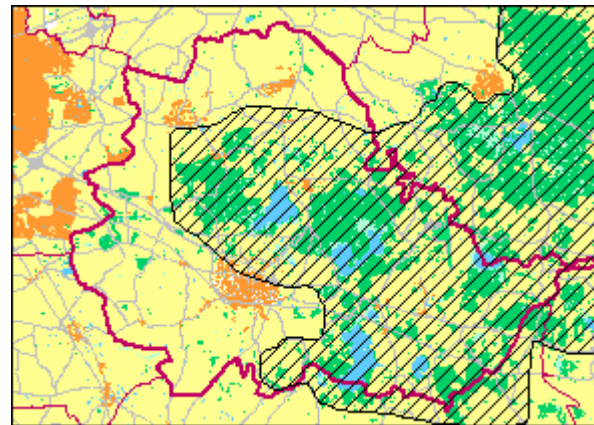
värden så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada värdena

Riksintresse rörligt friluftsliv

Allmänhetens behov av områden för rekreation och friluftsliv måste tillgodoses. Samtidigt är tillgången på allemansrättslig mark för rekreation i Skåne mycket liten. Svedala kommun inhyser viktiga och välbesökta rekreationsområden för boende, både inom och utanför kommunen. Då vindkraftverk kan störa visuellt och genom ljudalstring, är det viktigt att hänsyn tas till kvarvarande rekreationsområden.

Hänsynszon runt viktiga rekreationsområden.

Område av riksintresse för det rörliga friluftslivet, 4 kap 2 § MB

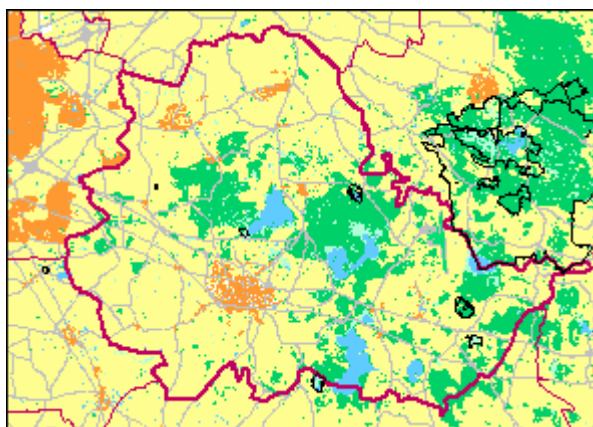
Gällande översiktsplan (2002) pekar inte ut kommunens rekreationsområden. En ny översiktsplan bör peka ut de viktigaste områdena. Till dess att ny översiktsplan antagits ska Bökebergsslätt, Torups friluft område/Bokskogen, Törningelund, Hyby backar och strövområdet Arriesjön (som till större delen ligger inom Vellinge och Malmö kommuner) gälla som viktiga rekreationsområden att skydda från vindkraftsetableringar. Områdena ska hållas fria från vindkraftverk och därutöver skyddas med en zon av verkets navhöjd plus tre gånger rotordiametern. Efter antagande av den nya översiktsplanen gäller, med samma frizon eller den frizon som planen anger, de rekreationsområden som anges i den nya översiktsplanen

Riksintresse naturvård

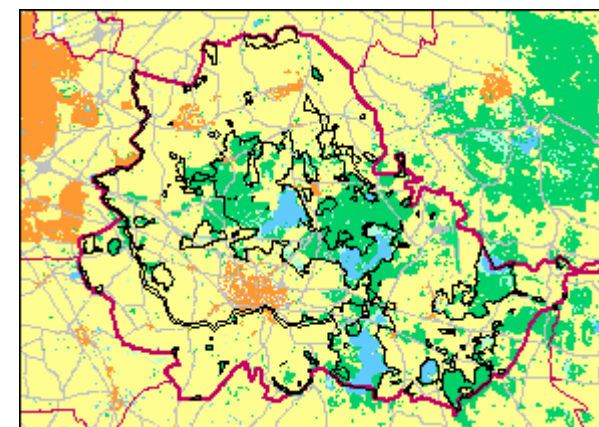
Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden som byggs upp inom EU. Områdena är numera upptagna som riksintresse enligt miljöbalken. Syftet är att värna om vissa

ANALYS

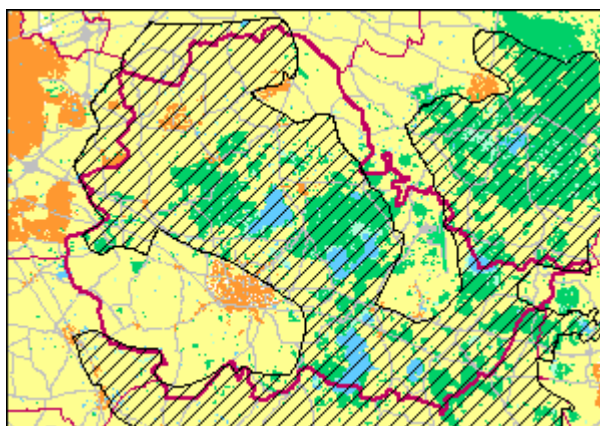
naturtyper, arter och deras livsmiljöer. En vindkraftsanläggning får inte komma till stånd om den skulle komma att strida mot syftet med ett Natura 2000-område. Bestämmelsen är tillämplig både om anläggningen placeras inne i eller utanför ett område. Naturreservat bildas i syfte att bevara biologisk mångfald, att vårda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer, samt att skydda, återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter samt bevara värdefulla rekreationsområden. Inom kommunen finns idag fyra Natura 2000-områden och tre naturreservat, som delvis sammanfaller med Natura 2000-områdena. Natura 2000-områden och naturreservat ska i dess helhet hållas fria från vindkraftverk.

Natura 2000-områden och naturreservat

Naturvårdsområden utpekade i Svedala kommuns naturvårdsprogram

Område av riksintresse för naturvården

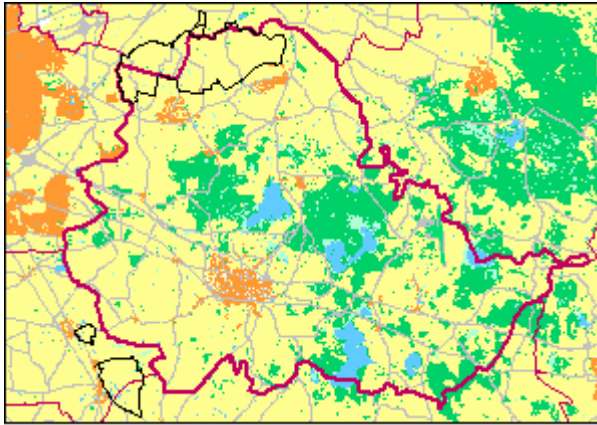
Svedalas naturvårdsprogram

Svedala kommuns naturvårdsprogram, som pekar ut bevarandevärda naturområden, är ett resultat av flera års inventeringar av värdefull flora och fauna i kommunen. Enligt gällande översiktsplan (2002) ska kommunen inte medge någon ändrad markanvändning som inverkar menligt på de beskrivna naturvärdena. Vindkraftsetableringar kan medges inom naturvårdsområden endast om det kan ske helt utan risk för varken kortsiktiga eller långsiktiga skador på de utpekade naturvärdena. Exploatören står då för nödvändiga utredningar

Landskapsbildsskydd

Norra delen av kommunen är belagd med landskapsbildsskydd (Länsstyrelsens beslut 1971-01-11). Skyddsformen bildades med stöd av 19 § Naturvårdslagen och återfinns inte i miljöbalken. Det ersätts successivt med andra skyddsformer men fram till dess gäller bestämmelserna i landskapsbildsområdet. Förordnandet innebär att utan Länsstyrelsens tillstånd får inte uppföras nya byggnader, utföras skogsodlingar, anläggas upplag, framdragas högspänningsledningar eller utföras schaktning eller fyllning. Landskapsbildsskyddet betraktas som en stark skyddsform och vindkraftsetableringar ska behandlas med stor restriktivitet

ANALYS

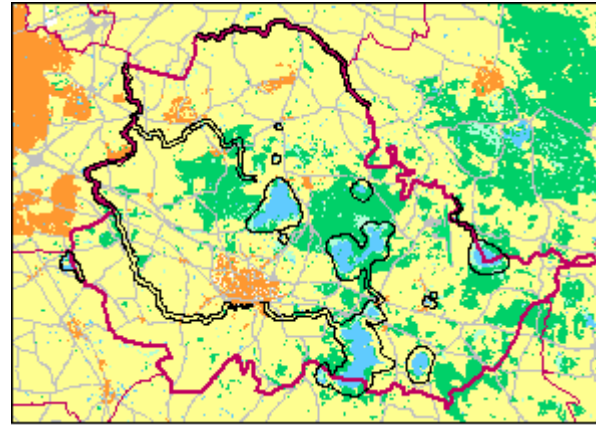
Område belagt med förordnande om skydd av landskapsbilden

Sjöar och vattendrag

Syftet med strandskydd är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Det råder brist på allemansrättslig mark och trycket på de skånska friluftsområdena, däribland strandområdena utmed sjöar och vattendrag, är stort. Strandskyddade områden och sjöarna ska hållas fria från vindkraftverk.

3 kap 8 § miljöbalken

Lämpliga och möjliga områden är av allmänt intresse för kommunen och omfattas av 3 kap 8 § miljöbalken. Ansökan om bygglov för byggnader eller anläggningar eller andra åtgärder som påtagligt försvårar nyttjandet av lämpliga områden för vindkraft ska avstyrkas

Hänsynszon till sjöar och vattendrag

Riksintresse för kulturmiljön

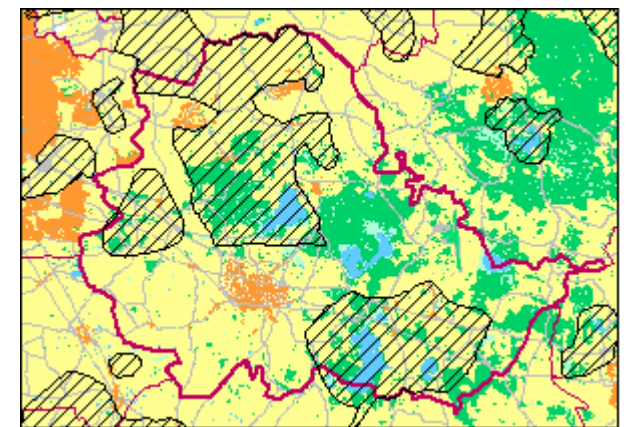
Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Ansvaret för detta delas av alla. I kulturminneslagen anges vad som är fasta fornlämningar, att det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka eller genom bebyggelse, planering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Länsstyrelsen kan lämna sådant tillstånd. Områden med fasta fornlämningar ska beaktas vid prövning av vindkraftsetableringar.

Karaktärsskapande element och landmärken

Det är viktigt att identifiera större landskapsavsnitt med sammanhängande kulturhistoriskt värde. Karaktäristiskt för Svedala är att dessa värden i stor utsträckning ligger i det storskaliga slott- och godslandskapet. Svedala är på så vis specifikt i Skåne och därför särskilt värdefullt i ett nationellt perspektiv. Godslandskapets storskaliga struktur innebär att det inom eller i anslutning till delar av

intresseområdet kan vara tänkbart med vindkraftsetableringar i vissa delar medan det är olämpligt inom andra delar. Kyrkor, möllor, slott och herrgårdar är viktiga exempel på karaktärsskapande element och landmärken i vårt kulturlandskap.

De skapar tidsdjup och ger oss en känsla av att förflytta oss bakåt i tiden. Vindkraftverk bryter mot det historiska landskapets karaktär och drar platsen in i nutiden, vilket gör det svårare att förstå och uppleva den historiska dimensionen. Vidare uppstår ofta en mycket tydlig skalkontrast när ett vindkraftverk uppförs för nära en kyrka eller annat landmärke av kulturhistoriskt värde. Kyrkorna har under gångna tider varit ett dominerande inslag i det skånska slättlandskapet. Vindkraftverk ska lokaliseras och anpassas i skala på ett sådant sätt att etablering kan ske utan menlig påverkan på karaktärsskapande element och landmärken i landskapet. Vilka element och landmärken som avses redogörs av bygg- och miljönämnden vid det aktuella prövningstillfället.

Område av riksintresse för kulturmiljön

Metod för framtagande av utredningsområden

Fysiska förutsättningar

Vindförhållanden

Tillgången på vind påverkar starkt hur mycket energi som kan produceras och därmed vindkraftverkets ekonomi. Små förändringar i vindstyrka ger stora skillnader i hur mycket energi man får ut – dubblas vindstyrkan ökar energiinnehållet i vinden åtta gånger. Därför kan man se två trender inom branschen, dels allt högre verk och större blad- och svepyta, dels allt mer avancerade beräkningsmodeller för vindkartering och högre upplösning på karteringen. Områden där det blåser mer än 6,5 m/s på 71 meters höjd är numera vindkraftsintressanta. Eftersom det inom kommunen råder sådana vindförhållanden är hela Svedala kommun intressant för vindkraftsetablering.

Byggbarhet

De geotekniska förhållandena är i allmänhet inte begränsande för uppförande av vindkraftverk, vilket däremot terrängens lutning och vattendjup är. Med kommunens relativt flacka landskap och grunda sjöar skulle det således i princip vara möjligt att uppföra ett vindkraftverk var som helst i kommunen.

Distributionsmöjligheter

Vindkraftverk som kopplas till elnätet kan ge upphov till olika störningar hos nätkunder i närheten. Ju mindre nät som verket kopplas in på desto större påverkan. Lokal elproduktion reducerar å andra sidan överföringsförlusterna och kan leda till att eltillgången förbättras i svaga punkter. Tre sorters oönskade lokala effekter kan uppstå. Långsamma variationer i elspänningen uppstår till följd av förändringar i vindhastigheten. Snabba förändringar, flicker, och som till exempel kan ge blinkande lampor, uppstår när turbinbladet under varvet möter varierande vindhastigheter. Det kan uppstå när det blåser olika på olika höjder, vindarna är turbulenta och när bladet kommer i skugga av tornet. En tredje typ är oönskade svängningar med en annan frekvens än nätets (50 Hz).

Svenska Kraftnät är systemansvarig för det svenska elsystemet och har ett ansvar för att anläggningar samverkar på ett driftsäkert sätt. De har även ansvar för att upprätthålla en effektbalans mellan producerad och förbrukad energi. I Sverige sker regleringen av effektbalansen huvudsakligen med vattenkraft från norrland. Under förutsättning att magasinerna inte är fulla, kan mindre vatten tappas när det blåser. Vattenmagasinet kan då lagra energi motsvarande den producerade vindenergin. När det inte blåser tappas det lika mycket vatten som det hade gjort utan en vindkraftsutbyggnad.

Studier (Carlson, 2002) har visat att det skånska kraftnätets kapacitet ännu inte utgör någon begränsning för vindkraftsetablering. Det är dock svårare att förutse effekterna av en mer storskalig vindkraftutbyggnad, t ex en elproduktion av

motsvarande 2 TWh/år. En allmän och förutsättningslös kartering av kapaciteten i kommunens ledningsnät har inte varit möjlig vid framtagande av detta dokument, utan får bedömas av nätföretagen i det enskilda fallet.

Karta med motstående intressen

Genom att lägga samman tätorter, utbyggnadsområden, samlad bebyggelse, enskilda bostäder, vägar och järnvägar, hinderfrihetszoner, kraft- och gasledningar, rekreationsområden, sjöar och vattendrag, natura 2000-områden och naturreservat, med de hänsynszoner som angivits tidigare, samt slutligen undanta områden som är av riksintresse för totalförsvaret, fås en sammanlagrad karta med motstående intressen. De överblivna områdena, som då saknar motstående intressen, är intressanta att utreda vidare.

Eftersom skyddsavstånd till mindre vägar, järnvägar, kraft- och gasledningar är beroende av ett verks totalhöjd och rekreationsområden och större vägar är beroende av tornhöjd och rotordiameter, kan de överblivna områdenas form och utbredning i själva fallet variera. Hinderfrihetszoner har beaktats översiktligt medan telekommunikationer, naturvårdsområden, fornminnen, karaktärsskapande element och landmärken, landskapsbildsskydd får beaktas i ett senare skede. Områdenas påverkan på riksintressen redovisas längre fram.

600 meter

Avståndet 600 meter till enskilda bostäder, samlad bebyggelse samt utbyggnadsområden har valts med utgångspunkt från att det är det minsta avstånd som generellt fordras med hänseende på buller för

ANALYS

två verk. Argumenten för att just två verk valt redogörs för under rubriken **Riktlinjer för vindkraftsetableringar**.

Genom den sammanlagrade kartan, med kriteriet 600 meter till bostäder, och att minst två verk skulle rymmas inom ett och samma område, identifierades åtta möjliga platser/områden teoretiskt möjliga för etablering av vindkraftverk.

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys ger en nyanserad bild samt ge bättre möjlighet till helhetssyn. I följande avsnitt vägs de motstående intressena vart och ett mot vindkraftsintresset.

Enskilda bostäder, hinderfrihetszoner, sjöar och vattendrag

Skyddsavstånd till enskilda bostäder och hinderfrihetszonerna är de intressen som släcker ut störst områden i kommunen, samtidigt som dessa är de starkaste av de motstående intressena tillsammans med kommunens sjöar och vattendrag. Merparten av sjöarna ligger dock inom hinderfrihetszonerna, vilket innebär att strandskyddsbestämmelserna får begränsad påverkan på lokalisering av vindkraftverk.

Kraft- och gasledning samt järnväg

Kraft- och gasledning samt järnväg upptar en mycket liten del av kommunens yta, som inte redan är utsläckt av bostäder. Skyddsavståndet, som utgörs av verkets totalhöjd, är samtidigt svårt att kringgå. Kraftledningar kan samtidigt fungera som stöd i landskapet för etablering av vindkraft vilket är fallet för område Skabersjö – Roslätt. Generellt ska skyddsavståndet till järnvägsbank/kontaktledning vara minst

totalhöjden, dock minst 50 meter.

Samlad bebyggelse

Skyddsområdet runt samlad bebyggelse har en i det närmaste obefintlig inverkan på möjligheterna att finna lägen för vindkraft, eftersom dessa områden redan släcks ut av de befintliga bostäderna i byarna.

Vägar

Generellt ska vägverkets riktlinjer för skyddsavstånd till vägar, d v s minst verkets totalhöjd men minst 50 meter. Detta avstånd bedöms rimligt för E65:ans räta linjedragning i landskapet, både i sid- och höjddled, vilket bidrar till att trafikanten på ett långt avstånd kan uppfatta en vindkraftsanläggning vid sidan av vägen. Anläggningen kommer således inte som någon överraskning, utan trafikanten är förberedd på det storskaliga inslaget i landskapet.

Väg 108 är relativt kurvig och varierar på vissa ställen kraftigt i höjddled. Det innebär en klart begränsad sikt för trafikanten och en vindkraftsanläggning för nära vägen kan för många trafikanter komma att uppfattas som negativt när verken plötsligt ”dyker upp”. Därför ska utökat avstånd gälla för väg 108. Det vill säga tidigare riktlinjer från Vägverket som angav verkets höjd med tillägg för rotordiametern gånger tre.

Rekreationsområden, Natura 2000- områden och naturreservat

Rekreationsområdena samt hänsynszonerna runt dessa är motstående intresse vid Törringe Sammanlagt berörs ca 65 ha av rekreationsområden.

Kommunens rekreationsområden får betraktas som ett starkt motstående intresse mot vindkraftsetablering och bör därför fredas helt.

Natura 2000-områden och naturreservat utesluter inga områden som redan inte är utsläckta av enskilda bostäder eller hinderfrihetszonen.

Uppföljning

En översyn av detta dokument bör göras vart fjärde år. Ändringar som inte är av principiell betydelse, t ex ajourhållning av de bilder som redovisar motstående intressen så att de stämmer överens med dokumentets texter, bör kunna ändras av Bygg- och miljökontoret.

ANALYS

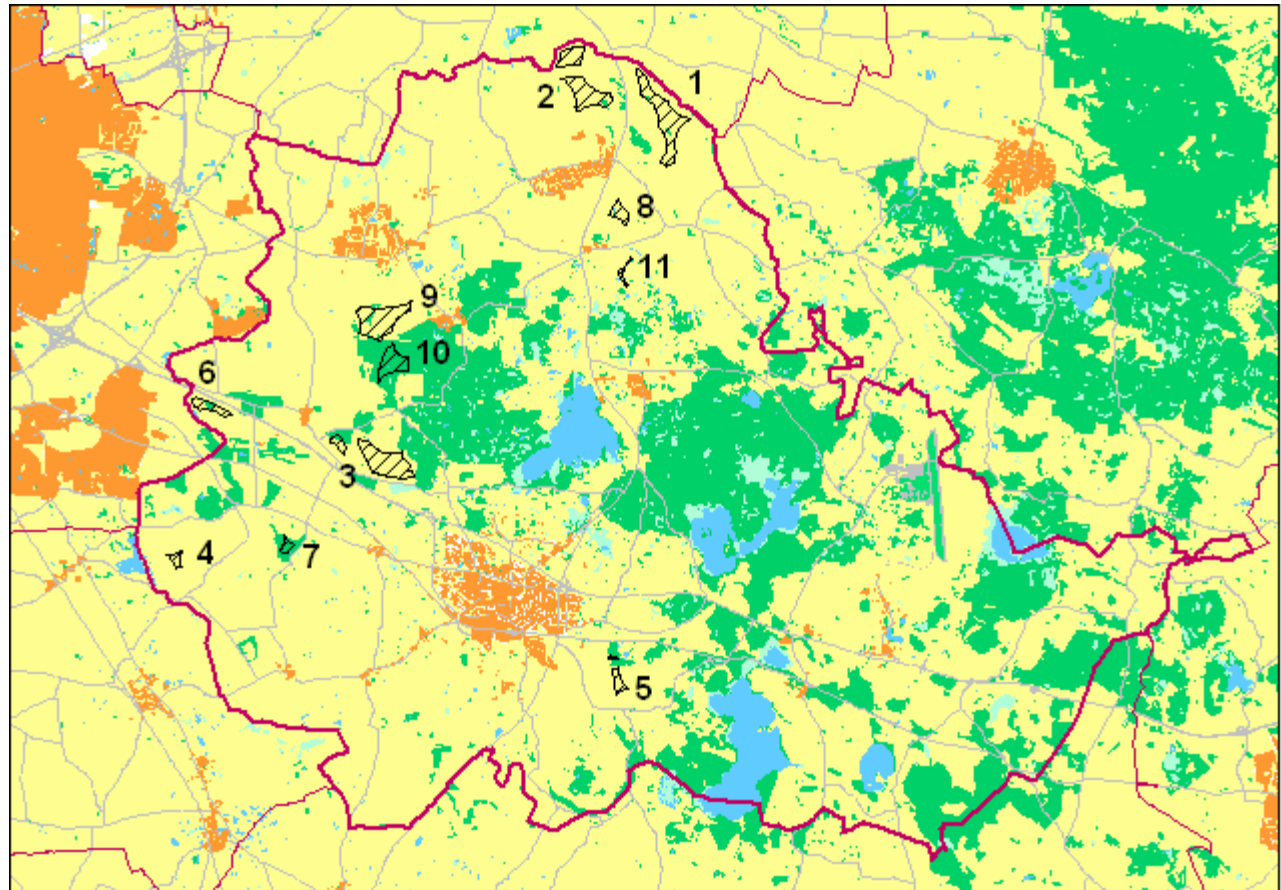
Utredningsområden

Följande elva områden har utvärderats. Utvärderingen tillsammans med inkomna synpunkter vid samråden ligger till grund för val av slutliga lämpliga och möjliga områden samt status för dessa områden.

1. Klågerup
2. Tejarp
3. Skabersjö – Roslätt
4. Törringe
5. Lindholmen norr
6. Ängsbjärskullen
7. Svenstorp
8. Hyby norra
9. PGA
10. Bokskogen västra
11. Hyby backe

Visualisering

Det har i arbetet gjorts ett fotomontage för de första åtta områdena. Fotomontagen ligger tillsammans med inkomna synpunkter från samrådet till grund för de områden som kommunen lyfter fram i reviderad plan.

Utredningsområde

KÄLLOR

Det Skånska landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen i Skåne län, 2006.

Energi i medvind. Syntesrapport över vindkraftsforskningen i Sverige. Statens energimyndighet, 2005.

Energiplan för Svedala kommun, 2005.

Naturen i Svedala kommun. Naturvårdsprogram, 1999.

Miljömålsprogram 2005 – 2010 för Svedala kommun, 2006.

Planering och prövning av vindkraftsanläggningar. Boverket, 2003.

Regeringens proposition 2005/06:143. Miljövänlig el med vindkraft – åtgärder för ett livskraftigt vindbruk.

Skånes miljömål och miljöhandlingsprogram, Länsstyrelsen i Skåne län, 2003.

Svenska erfarenheter av vindkraft i kallt klimat – nedisning, iskast och avisning. Elforsk, 2004

Upptäck naturen! En guide till Malmötraktens smultronställen. Malmö stad och Naturskyddsföreningen i Malmö, okänt utgivningsår.

Vindkraftens miljöpåverkan. Utvärdering av regelverk och bedömningsmetoder. Wizelius, Britse och Widing vid Högskolan på Gotland, 2005

Vindkraft i Skåne. Analys och konsekvenser av olika scenarier. Länsstyrelsen i Skåne län, 2003.

Vindkraftverk på land. Branschfakta. Naturvårdsverket, 2005.

Översiktsplan för Svedala kommun, 2002